

Başlarken...

Dünyadan ve Türkiye'den güncel hukuki gelişme ve haberlere yer verdiğimiz Hukuk Bültenimizin Ocak sayısını sizlerle paylaşmaktan mutluluk duyuyoruz.

Bültenimizde yer alan içerik yalnızca bilgi verme amaçlı olup, konulara ilişkin detaylı bilgiler için bizimle irtibata geçmenizden memnuniyet duyacağız.

Şubat sayımızda buluşmak dileğiyle...

*Editörler:
İpek Öztaş
Ayşecan Mantarçı*

Türkiye'de Dijital Hizmet Vergisine İlişkin Yasal Düzenleme

Dijital hizmet vergisine ilişkin olarak 24.10.2019 tarihinde Meclis'e sunulan kanun teklifi, birtakım değişikliklerle kabul edilerek 07.12.2019 tarihi itibarıyla Dijital Hizmet Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı KHK'de Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile yürürlüğe girdi. Tüm gözler aynı Kanun ile uygulanmaya başlanan değerli konut vergisine yönelirken bu yazımızda, dünya çapında Google, Amazon, Facebook ve Apple gibi global internet devlerinin baş harfleri kısaltılarak anılan "GAFA" vergisinin ülkemiz mevzuatındaki yansımalarına değinmek istedik. (Sayfa 2)

Bir Gerçek Ve Tüzel Kişiyeye Veya Bir Kamu Kurumu Ve Kuruluşuna Ait Aynı Veya Farklı İşkolunda Birden Çok İşyerinin Bulunduğu İşyerlerinde Yetki Belgesi Tespitinde Esas Alması Gereken İşçi Sayısı

Tespit yazısına süresi içerisinde itiraz edilmemiş ve ya itiraz reddedilir ise ilgili sendikaya Bakanlık tarafından yetki belgesi verilmektedir. Bu yetki belgesiyle işyeriyle toplu iş sözleşmesi yapma yetkisi tanınmaktadır. Sendikalar, örgütlendikleri işyerlerinde ya da işletmelerde, yeterli üye sayısına ulaştıkları kanaatine vardıklarında, toplu iş sözleşmesi akdetme konusunda gereken koşulları yerine getirdiklerinin tespiti için Bakanlık'a başvuruda bulunurlar. (Sayfa 13)

Kanal İstanbul Projesi ÇED Raporu Ve Hukuki Süreç

Çevresel Etki Değerlendirmesi; gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesi, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar veremeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmaları ifade eder. (Sayfa 18)

Sporcu Transfer Sözleşmeleri

Her geçen gün gelişen ve ekonomik anlamda çok büyük miktarların söz konusu olduğu sporun, hukuki bir altyapısının ve spor hukukunun özel hukuk ve kamu hukuku dallarına girmesi ve devletlerarası bir yapısının bulunması, spor hukukunun ayrı bir hukuk dalı olarak kabulünü ortaya koymaktadır. Sporun kendine özgü kuralları, sportif faaliyetlerin işleyişi ve düzeni, sporcu, kulüp arasındaki ilişkilerin düzenlenmesi, uyuşmazlıkların çözümlenmesi, sporun hukukunun gerekliliğini ortaya çıkarmakta; uyuşmazlıklar, hızlı çözüme kavuşma ihtiyacı doğurduğundan hukuki bir altyapı gerektirmektedir. (Sayfa 6)

Sermaye Şirketlerinin İflasını İstememe Suçunu Etkin Pişmanlık Hükümlerinin Kaldırılması Işığında İnceleme

Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 253. maddesinde değişiklik yapılarak madde içeriğinden "etkin pişmanlık hükümlerine yer verilen suçlar ile" ibaresinin çıkarılması nedeniyle özel bir etkin pişmanlık hükmü olan 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 354. Maddesinin uygulanmasını engelleyip engellemediği konusu son zamanlarda Yargıtay'ın ve uygulamanın önemli problemlerinden birisi haline gelmiştir. (Sayfa 16)

Güncel Haberler

Anayasa Mahkemesi'nden Wikipedia İçin İfade Özgür- Tapuda Yeni Dönem Başladı! (Sayfa 12)
lüğünün İhlali Kararı (Sayfa 12)

Tüketici Hakem Heyetine Başvuruda Parasal Sınırlar Yeniden Belirlendi! (Sayfa 12)

TÜRKİYE'DE DİJİTAL HİZMET VERGİSİNE İLİŞKİN YASAL DÜZENLEME

Dijital hizmet vergisine ilişkin olarak 24.10.2019 tarihinde Meclis'e sunulan kanun teklifi, birtakım değişikliklerle kabul edilerek 07.12.2019 tarihi itibarıyla Dijital Hizmet Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı KHK'de Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ("Kanun") ile yürürlüğe girdi. Tüm gözler aynı Kanun ile uygulamaya başlanan değerli konut vergisine yönelirken bu yazımızda, dünya çapında Google, Amazon, Facebook ve Apple gibi global internet devlerinin baş harfleri kısaltılarak anılan "GAFA" vergisinin ülkemiz mevzuatındaki yansımalarına değinmek istedik.

Peki, dijital hizmet vergisi nedir? Hangi hizmetleri kapsamaktadır?

Dijital hizmet, çevrimiçi veri veya içeriklerin ya da çevrimiçi işlem hizmetlerinin internet aracılığıyla internet siteleri, mobil uygulamalar ve sosyal medya platformları üzerinden dijital ortamda kullanıcılara sunulmasıdır. Amazon gibi e-ticaret siteleri, hayatımızın vazgeçilmez parçası haline gelen arama motoru Google, sesli ya da görsel dijital içeriklerin paylaşıldığı Youtube, Spotify, sosyal medyanın öncüsü Facebook, Instagram ilk akla gelen "dijital hizmet sağlayıcılar" olarak sıralanabilir.

Kanun uyarınca, Türkiye'de sunulan hangi dijital hizmetlerden elde edilecek gelirlerin dijital hizmet vergisine tabi olacağı ilgili hizmet tanımları yapılarak sınırlı sayıda olmayacak şekilde düzenlenmiştir. Bu kapsamda dijital hizmet vergisine tabi olan hizmetler,

- Dijital ortamda sunulan her türlü reklam hizmetleri (reklam kontrol ve performans ölçüm hizmetleri, kullanıcılarla ilgili veri iletimi ve yönetimi gibi hizmetler ile reklamın sunulmasına ilişkin teknik hizmetler dâhil) (örneğin, AdSense, Adwords)

- Sesli, görsel veya dijital herhangi bir içeriğin (bilgisayar programları, uygulamalar, müzik, video, oyunlar, oyun içi uygulamalar ve benzerleri dâhil) dijital ortamda satışı (örneğin, I-Tunes)

- Sesli, görsel veya dijital herhangi bir içeriğin dijital ortamda dinlenmesine, izlenmesine, oynanmasına veya elektronik cihazlara kaydedilmesine veya bu cihazlarda kullanılmasına yönelik dijital ortamda sunulan hizmetler (örneğin, Spotify, Netflix)

- Kullanıcıların birbirleriyle etkileşime geçebilecekleri dijital ortamların sağlanması ve işletilmesi hizmetleri (kullanıcılar arasında bir mal veya hizmetin satılmasına veya satılmasının kolaylaştırılmasına yönelik sunulan hizmetler dâhil) (örneğin, Facebook, LinkedIn)

- Yukarıda belirtilen dijital hizmetlerin sağlanmasına yönelik olarak sunulacak aracılık hizmetleri olarak belirtilmiştir.

Bununla birlikte Kanun uyarınca birtakım faaliyetler dijital hizmet vergisinden muaf tutulmuş ve bu hizmetlerden elde edilen gelirlerin dijital hizmet vergisinin hesaplanmasında dikkate alınmayacağı belirtilmiştir.

Bu kapsamda, Telgraf ve Telefon Kanunu uyarınca ulusal çapta kamuya açık mobil elektronik haberleşme hizmetleri üzerinden Hazine payı ödenen hizmetler, Gider Vergileri Kanunu kapsamında özel iletişim vergisi alınan hizmetler, Bankacılık Kanunu kapsamında bankaların faaliyet konularındaki hizmetler, Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında Ar-Ge merkezlerinde Ar-Ge faaliyetleri sonucunda oluşturulan ürünlerin satışı ile münhasıran bu ürünler üzerinden sunulan hizmetler, Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamındaki ödeme hizmetleri, Dijital Hizmet Vergisi'nden istisna tutuluyor ve bu hizmetlerden elde edilen gelirler, dijital hizmet vergisinin hesaplanmasında dikkate alınmıyor.

Dijital Hizmet Vergisinin Mükellefi Kimlerdir?

Dijital hizmet vergisinin mükellefleri, dijital hizmetleri ve dijital hizmetlerin sağlanmasına yönelik aracılık hizmetlerini sağlayan "dijital hizmet sağlayıcıları"dır.

Kanun ile, Türk kanunlarca öngörülen ölçüde ya da hiçbir şekilde fiziksel varlığı bulunmayan dijital hizmet sunan uluslararası işletmelerin kazançlarının vergilendirilmesi amaçlanıyor. Bu sebeple, dijital hizmet sağlayıcılarının vergiye tabi olup olmadıkları belirlenirken, tam mükellef olup olmadıkları ya da ilgili dijital»

hizmetleri dar mükellefiyete tabi olarak Türkiye’de bulunan işyeri veya daimî temsilcileri ile gerçekleştirip gerçekleştirilmemeleri dikkate alınmıyor.

Dijital hizmet vergisinin mükellefleri; a) Dijital hizmet vergisine tabi hizmetlerden herhangi birini Türkiye’de sunan, b) sunduğu dijital hizmetler aracılığıyla Türkiye’den elde ettiği geliri 20 milyon Türk Lirası veya daha fazla olan ya da dünya genelinde elde ettiği geliri 750 milyon Euro veya daha fazla olan dijital hizmet sağlayıcılarıdır.

Belirtmek yerinde olacaktır ki, Kanun’daki “Türkiye’de sunulan hizmet” ifadesiyle anlatılmak istenen, ilgili dijital hizmetin sadece Türkiye’de sunulması değil, bu hizmetten Türkiye’de yararlanılması, hizmetin Türkiye’de bulunan kişilere yönelik olarak sunulması ya da ilgili hizmetten Türkiye’de hasılat elde edilmesidir.

Kimler Dijital Hizmet Vergisinden Muaftır?

Yukarıda da belirttiğimiz üzere, ilgili hesap döneminden önceki hesap döneminde, vergiye tabi dijital hizmetlere ilişkin Türkiye’den elde ettiği gelir 20 milyon Türk lirasından veya dünya genelinde elde ettiği hasılatı 750 milyon Euro’dan veya muadili yabancı para karşılığı Türk lirasından az olanlar dijital hizmet vergisinden muaftır.

Vergiye Tabi Dijital Hizmet Geliri Nasıl Belirlenecek?

Dijital hizmet vergisinin matrahı, verginin konusuna giren dijital hizmetler nedeniyle bir takvim yılında elde edilen toplam gelirdir.

Peki, finansal muhasebe açısından konsolide bir grubun üyesi olanlar bakımından hangi değerler dikkate alınacak?

Kanun, böyle bir durumda bu gelirler hesaplanırken, konsolide grubun dijital hizmet vergisine tabi hizmetlere ilişkin elde ettiği toplam hasılatın dikkate alınacağını belirtiyor.

Gelirin döviz cinsinden elde edilmesi halinde ise, gelirin elde edildiği tarihte geçerli olan Merkez Bankası döviz

alış kuru ile Türk Parasına çevrilerek hesaplama yapılacaktır.

Ayrıca Kanun ile Cumhurbaşkanı, belirtilen gelir seviyelerini, verginin konusuna giren dijital hizmet türlerine göre ayrı ayrı veya birlikte sıfıra kadar indirmeye ya da üç katına kadar arttırmaya yetkili kılınmıştır.

Kanun’da belirtilen bu gelir seviyelerinin her ikisinin de ilgili hesap dönemi içinde aşılması durumunda, ilgilinin muafiyeti sona erecek ve gelirin aşıldığı vergilendirme dönemini takip eden dördüncü vergilendirme döneminden itibaren mükellefiyeti başlayacaktır.

Söz konusu gelirlerin aşılmış aşılmadığı hesaplanırken, hesap döneminin üçer aylık dönemlerinin sonu itibarıyla ilgili hesap dönemi içinde elde edilen kümülatif hasılat dikkate alınacaktır.

Üst üste iki hesap dönemi boyunca vergi muafiyeti için öngörülen gelir seviyelerinden herhangi birinin altında kalanların ise vergi muafiyeti, bu dönemi izleyen hesap döneminden itibaren tekrar başlayacaktır.

Dijital Hizmet Vergisi Oranı Nedir? Verginin Tarhiyatı Nasıl Yapılacaktır?

Dijital hizmet vergisi oranı %7,5’tir. Dijital hizmet vergisi, oranın doğrudan matraha uygulanması ile hesaplanacaktır.

Vergi matrahından gider, maliyet ve vergi adı altında herhangi bir indirim ise yapılmayacaktır.

Yine Kanun uyarınca Cumhurbaşkanının dijital hizmet vergisi oranını doğrudan ya da vergiye tabi dijital hizmet türlerine göre ayrı ayrı %1’e kadar indirmeye ve iki katına kadar arttırmaya yetkili olduğu belirtiliyor. Dijital hizmet vergisi, mükellefin beyanı ile tarh olunacaktır.

Tarhiyat, KDV mükellefiyeti bulunan hizmet sağlayıcıları için bağlı buldukları vergi dairesince, bulunmayanlar bakımından Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenecek vergi dairesince, vergi mükellefi veya vergi sorumlusu olan gerçek veya tüzel kişi adına yapılacaktır. Adi ortaklıklarda ise, ortaklar verginin ödenmesinden müstesilsen sorumlu olmakla beraber tarhiyat mükelleflerden herhangi biri adına yapılacaktır.

Dijital Hizmet Vergisi Ne Kadar Süre İçinde Ödenmeli?

Dijital hizmet vergisinde vergi dönemi, takvim yılının birer aylık dönemleri olarak düzenlenmekle birlikte, Hazine ve Maliye Bakanlığı hizmet türüne ve mükelleflerin iş hacimlerine göre bu süreyi üç ay olarak belirlemeye yetkili kılacaktır.

Ödemenin, vergilendirme dönemini takip eden ayın sonuna kadar ilgili vergi dairesine yapılması gerekiyor. Dijital hizmet vergisine ilişkin beyanname verme ve ödeme yükümlülüklerini süresinde yerine getirmeyen mükelleflere iltiharda bulunulacaktır ve Gelir İdaresi Başkanlığı’nın internet sitesinde ilgili ödemenin yapılması için ilan yapılacaktır. Mükellefler, ilgili ilan yapıldığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde yükümlülüklerini yerine getirmedikleri takdirde, bu yükümlülükleri yerine getiri-

lene kadar, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından mükelleflerin sunmakta oldukları hizmetlere erişim engellenebilecek. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca erişimin engellenmesi kararı verildiği takdirde, kararın icrası erişim sağlayıcıları tarafından 24 saat içinde yerine getirilecek.

Çifte Vergilendirme Sorunu

Kanun, ülkemizde internet ortamında verilen reklam hizmetlerinin vergilendirilmesi bakımından ilk yasal düzenleme değil. Zira 19.12.2018 tarihli 476 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 01.01.2019 tarihinden itibaren uygulanmak üzere, internet ortamında verilen reklam hizmetlerine ilişkin olarak, bu hizmeti verenlere veya internet ortamında reklam hizmeti verilmesine aracılık edenlere, %15 oranında stopaj vergisi yükümlülüğü getirilmiştir.

Ancak Kanun, 476 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile getirilen stopaj vergisini kaldırmıyor. Buna istinaden, %7.5 oranındaki dijital hizmet vergisi, aksine bir düzenleme getirilene kadar 476 sayılı düzenleme ile getirilen %15 stopaj vergisi ile birlikte uygulanacak. Bunun sonucunda ilgili mükellefler, yeni bir düzenleme yapılan dek çifte vergi yükümlülüğü altında olacak.

GAFA Vergisinin Uluslararası Boyutu

Dijital hizmet sağlayan çok uluslu şirketlerin, sadece şirket merkezlerinin bulunduğu ülkede vergi vermeleri

ve hizmet verdikleri tüm ülkelerden gelir elde etmelerine rağmen bu ülkelerde vergi yükümlüsü olmamaları, tüm dünyada kabul gören bir sorun teşkil ediyor. Bu duruma ilişkin olarak 2012 yılından bu yana özellikle OECD nezdinde birtakım çalışmalar yürütülse de henüz uluslararası bir vergilendirme rejimi oluşturulabilmiş değil.

Özellikle birtakım çok uluslu şirketler, şirket merkezlerini daha düşük vergi yükümlülüğü bulunan ülkelere kurarak büyük oranda vergi avantajı sağlamakta.

Buna en yakın tarihli örnek olarak Avrupa merkezi Dublin'de bulunan Google'ın, tüm satış bildirimlerini İrlanda'da yaparak Fransa'da elde ettiği karlar üzerinden vergi vermesi sebebiyle Fransız otoritelerince dört yıl önce başlatılan dolandırıcılık soruşturması sonucunda Google'ın Fransa ile anlaşma yapmayı ve Fransa'ya 1 milyar Euro ödemeyi kabul etmesi akla geliyor.

Zira ikili anlaşmalar dışında dijital hizmet gelirlerine ilişkin olarak çok uluslu vergisel bir düzenleme bulunmadığından, doğrudan somut bir usulsüzlükten bahsedilebilmesi de mümkün olmuştur.

Bu kapsamda OECD, G20 ülkeleri liderliğinde "Matrah Aşındırma ve Kar Aktarımı (MAKA- Base Erosion and Profit Shifting (BEPS)) Eylem Planı" kapsamında dijital ekonominin vergilendirilmesi için 2012 yılından bu

yana çalışmalarını sürdürüyor. 2015 yılında konuya ilişkin ilgili opsiyon planlarının sunulduğu bir rapor yayınlanmakla birlikte herhangi bir uygulamaya geçilmemiş, en son ise "Ekonominin Dijitalleşmesinin Yol Açtığı Mali Zorlukların Giderilmesine Dair Anlaşma" ile dijital ekonominin vergilendirilmesinde karşılaşılan sorunların çözümlenmesine ilişkin olarak Şubat 2019 tarihinde yeni bir danışma belgesi yayımlanmıştır.

Bu kapsamda OECD nezdinde 127 ülkenin, "çok uluslu dijital devlerin faaliyette buldukları ve kar ettikleri yerlerde vergilendirilmesi" prensibi üzerinde anlaşması ve bu sorunun yasal bir dayanağa kavuşturularak çözümlenmesi hedefleniyor. Bu kapsamda MAKA eylem planı ile hedeflendiği gibi uluslararası hukuk kuralları çerçevesinde bir çözüm sağlanabilirse, yıllık yaklaşık olarak 500 milyar dolar vergi kaybının önlenilebileceği belirtiliyor.

Avrupa Komisyonu ise dijital hizmetlerden elde edilen kazancın ortak bir dijital hizmet vergisine (Digital Services Tax, "DST") tabi tutulması için Mart 2018'de "Dijital Ekonominin Adil Vergilenmesi" başlıklı bir paket önerdi. Paket kapsamında, dijital hizmet vergisinin temelde iki ölçüyü esas alacağı ve dünya çapında yıllık hasılatı 750 milyon Euro ve AB'de yıllık hasılatı 50 milyon Euro'yu geçen hizmetlerin bu vergiye tabi olacağı öngörüldü.

Pakette, Dijital Hizmet Vergisinin tek oranlı olarak, kullanıcının değer yaratmasının esas olduğu belirli dijital hizmetlerden elde ettiği brüt hasılat üzerinden ve %3 oranında uygulanması önerildi. Öneri paketi üye ülkelere büyük destek almasına rağmen delegasyonlardan gerekli desteği alamadığından hala üzerinde tartışılmaya devam ediliyor.

Avrupa Komisyonu nezdinde çekinceler bir yana bırakılarak ortak bir paydada birlik sağlanamamasının çeşitli siyasi sebepleri bulunmakta.

Bazı Avrupa ülkeleri Amerika merkezli dijital devlerin vergilendirilmesinin Amerika ile ilişkilerde gerilim yaratacağından endişe ederken, kimi üye ülkeler bireysel aksiyona geçmeyi tercih ediyor.

İtalya, Macaristan, Slovakya, İngiltere ve Hindistan'da dijital hizmetlerin vergilendirilmesine ilişkin birtakım yasal düzenlemeler yapılmış olmakla birlikte, en yakın tarihli olarak bildiğimiz üzere Fransa DST'yi uygulamaya koyan ilk üye ülke oldu. »

Zira buna karşılık olarak Amerika Birleşik Devletleri Ticaret Temsilciliği'nin Fransa'nın Amerikan teknoloji firmalarına dijital hizmet vergisi getirmesine karşılık olarak misilleme yapacağını ve Fransa'dan ülkeden ithal edilen 2,4 milyar dolar değerindeki şampanya, şarap, el çantası, peynir ve pek çok diğer ürünlere %100'e varan gümrük vergisi getirmeyi düşündüklerini açıklaması ve Fransa'ya soruşturma açması, üye devletlerin çekincelerini doğrular nitelikte.

Zira ABD Ticaret Temsilciliği Ofisi, dijital hizmet vergisi uygulayarak ABD şirketlerinin kârını azaltan tüm ülkelere gümrük vergilerini arttırabileceğini ve dijital hizmet vergisi uygulayan Türkiye ve İtalya'ya da benzer soruşturmalar açmayı değerlendirdiklerini açıklamış bulunuyor.

Peki bu vergilendirmenin yakın tarihte ülkemizde geri dönüşü nasıl olacak? Aslında bunu, Spotify ve Netflix üyeliklerine getirilen zam ile gözlemleyebilmek mümkün. Zira, Spotify Ocak 2020 itibarıyla geçerli olmak üzere %28,6 zam yapacağını açıkladı.

Böyle bir düzenlemenin benimsenmesi durumunda bu şirketlerin gelir kaybı yaşamamak adına, uygulanacak dijital hizmet vergisini sundukları ürün ve hizmetlere üstü kapalı bir şekilde zam olarak yansımaları bekleniyor.

Detaylı Bilgi İçin;
Stajyer Avukat
Burcu Seven
b.seven@ozgunlaw.com

Kaynakça:

1. 7194 Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
2. "New digital tax policies, What, when, where, how and by whom?" An excerpt from EY's Global Tax Policy and Controversy Briefing
3. "Europe's digital tax map: Where countries stand", Politica.Eu <https://www.politico.eu/article/europe-digital-tax-map-where-countries-stand-analysis-deep-divisions/>
4. "Dijital Ekonominin Vergilemesinde Dünya Uygulamaları ve Türkiye'nin Pozisyonu", Arzu AKÇURA, YMM , 2019
5. "Türkiye'nin GAFA vergisi", Kerem FİN-DİK <https://www.techinside.com/turkiyenin-gafa-vergisi-kabul-edildi/>
6. "Türkiye'de dijital hizmet vergisi nasıl düzenleniyor? Kimler vergi mükellefi olacak?", Görkem GÖKÇE, <https://digitalage.com.tr/turkiyede-dijital-hizmet-vergisi-nasil-duzenleniyor-kimler-vergi-mukellefi-olacak/>
7. "ABD'den Fransa'ya 'yüzde 100' gümrük vergisi misillemesi: Şarap ve peynir listenin başında"
8. <https://tr.euronews.com/2019/12/03/abd-den-fransa-ya-yuzde-100-gumruk-vergisi-misillemesi-sarap-ve-peynir-listenin-basinda>

ABD TİCARET TEMSİLCİLİĞİ OFİSİ, DİJİTAL HİZMET VERGİSİ UYGULAYARAK ABD ŞİRKETLERİNİN KÂRINI AZALTAN TÜM ÜLKELERE GÜMRÜK VERGİLERİNİ ARTIRABİLECEĞİNİ VE DİJİTAL HİZMET VERGİSİ UYGULAYAN TÜRKİYE VE İTALYA'YA DA BENZER SORUŞTIRMALAR AÇMAYI DEĞERLENDİRDİKLERİNİ AÇIKLADI.

SPORCU TRANSFER SÖZLEŞMELERİ

Her geçen gün gelişen ve ekonomik anlamda çok büyük miktarların söz konusu olduğu sporun, hukuki bir altyapısının ve spor hukukunun özel hukuk ve kamu hukuku dallarına girmesi ve dahası devletlerarası bir yapısının bulunması, spor hukukunun ayrı bir hukuk dalı olarak kabulünü ortaya koymaktadır. Sporun sırf kendine özgü kuralları, sportif faaliyetlerin işleyişi ve düzeni, sporcu, kulüp arasındaki ilişkilerin düzenlenmesi, uyuşmazlıkların çözümlenmesi, sporun hukukunun gerekliliğini ortaya çıkarmakta, sportif uyuşmazlıklar, hızlı çözüme kavuşma ihtiyacı olduğundan hukuki bir altyapı gerektirmektedir.

Spor, önceden belirlenmiş kurallara göre, bireysel veya takım halinde yapılan, rekabet amaçlı, yarışma ve kişisel eğlence veya mükemmelliğe ulaşmak için yapılan fiziksel aktivitelerdir. Sporcu, sporla uğraşan, bundan ekonomik kazanç sağlayan veya sağlamayan herkes için kullanılan bir tabir olsa da, günümüzde daha çok, sporcu dendiğinde spor karşılığı geçinen, maddi kazanç sağlayan kişi akla gelmektedir. Transfer ise bir sporcunun bağlı bulunduğu kulüpten başka bir kulübe geçmesini, kulüp değiştirmesini ifade eder.

Hemen hemen bütün sporcuların en temel kaygısı maddi kazanç ve ulusal/uluslararası arenada ün elde etmektir. Sporcuların ulusal/uluslararası arenada çok yüksek gelirler elde etmesi ve üne kavuşmasında, yetenek ve yeterliliği önemli olsa da, günümüzde sporcu transfer sözleşmeleri daha çok ön plana çıkmaktadır. Bunda, kulüpler arası rekabetin ve spor müsabakalarına gösterilen ilginin son hızla artması, spor kulüplerinin ilgi ve alakayı üzerlerinde tutmak istemeleri,

yayın geliri, forma satışları vb. faktörler başta gelmekte, bu da kulüplerin transferlere ayrıca önem vermelerine yol açmaktadır. Spor amatör veya profesyonel olarak yapılan bir aktivite olduğundan, sporcuları, amatör ve profesyonel sporcu olarak iki gruba ayrılmaktadır. Amatörlük, bir işin para için değil, sırf o işi yapmaktan duyulan zevk için icra edilmesidir. Bu anlamda amatör sporcu, sporu maddi kazanç, ödül veya gelir elde etmek amacıyla değil, salt zevk için icra eden kişi olarak tanımlamak doğru olacaktır. Profesyonel sporcu ise amatör sporcunun tam tersine, sporun bir dalını meslek edinmiş ve bu dala ilişkin etkinlikleri para kazanmak için gerçekleştiren kişidir.

Ülkemizde spor faaliyetlerinin yönetimi, futbol dışında, 3289 sayılı Kanun gereği Başbakanlığa bağlı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'ne, futbol ise 5894 sayılı Kanunla kurulan Türkiye Futbol Federasyonu'na (TFF) bağlıdır. Dolayısıyla, profesyonel sporcu derken daha teknik bir dil kullanmak gerektiğinde, TFF'nin Talimatlarından faydalanmak yerinde olacaktır. Profesyonel Futbolcuların Statüsü ve Transferleri Talimatı (PFSTT) 3. maddesinde belirtildiği üzere "Bir kulüple yazılı sözleşme yapmış olan ve kendisine futbol faaliyetleri kapsamında yaptığı harcamalardan daha fazla miktarda ödeme yapılan futbolcudur" Bu tanım dışında kalan tüm futbolcular ise amatör futbolcu olarak kabul edilir. Yine aynı talimat gereğince bir maç ile ilgili gerçekleşen ulaşım, konaklama, malzeme, sigorta, beslenme ve antrenman giderlerinin karşılanması futbolcunun amatör statüsünü bozamaz. Anlam olarak transfer, bir şeyi bir yerden alıp başka bir yere götürme, takım değiştirme olarak nitelendirilebilir.

PFSTT m.3'ten yola çıkarak, profesyonel sporcu - amatör sporcu kavramlarını şu şekilde tanımlayabiliriz; "bir kulüple yazılı sözleşme yapmış olan ve kendisine spor faaliyetleri kapsamında yaptığı harcamalardan daha fazla miktarda ödeme yapılan kişi", bunun dışında kalan tüm sporcular ise amatör sporcu olarak tanımlanabilir. Profesyonel sporcu kavramı, ülkemizde sadece futbolcular için kullanılan bir tanımdır, zira ülkemizde sadece futbol profesyonel olarak nitelendirilmiştir. Diğer spor dallarının profesyonel veya amatör spor dalı olup olmadıklarının belirlenmesi 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'a göre belirlenecektir.

Kanun'un 24.maddesinde yer verilen düzenleme ile "Profesyonel dallar, Spor Genel Müdürünün, Merkez Danışma Kurulunun da görüşünü almak suretiyle yapacağı teklif üzerine, Gençlik ve Spor Bakanı tarafından tespit olunur. Profesyonel spor dallarının teşkili, ilgili federasyonları ile bağlantıları, idaresi tüzükle belirlenir." Durum bu olmakla birlikte, futbolcular dışındaki diğer sporcular da kulüpleriyle sözleşme ilişkisi kurmakta, dolayısıyla fiilen bir profesyonellikten bahsedilebilmektedir.

Belirtmekte fayda vardır ki, FIFA talimat şerhinde, "ayrıca sporun sırf zevk için yapılmadığı ve spor faaliyeti sonucu bir ücret alındığı, fakat sporculuğun dışında düzenli ücretin alındığı başka bir mesleğin daha bulunduğu durumlarda artık yarı-profesyonellikten bahsedilmektedir. Bir futbolcunun profesyonel sporcu olarak nitelendirilmesi için bir kulüple sözleşme yapmış olması gerekir. »

Sözleşmenin Tanımı ve Unsurları

Ülkemizde sadece futbol profesyonel spor olarak nitelendirilmiş olduğundan, PFSTT'de profesyonel futbolcu sözleşmesi tanımlanmıştır. Doktrinde, profesyonel sporcu ile kulübü arasında imzalanan, taraflara karşılıklı hak ve borçlar yükleyen rızai bir sözleşme olarak tanımlanmaktadır.

Bir başka tanıma göre hem ilk kez bir kulüple profesyonel anlamda sözleşme yapmayı, hem bir kulüple olan mevcut sözleşmenin süresini uzatmayı hem de transfer kavramının içine girdiği kulüp değişikliği hallerini kapsamaktadır. Bu tanımlamadan yola çıkarak bu sözleşmeleri iş görme sözleşmesi olarak değerlendirilmesi gerektiği belirtilmektedir. Bu sözleşmenin temel unsurları ise; iş görme, süreklilik, bağımlılık, ücret, tarafların anlaşması. İş görme sözleşmeleri arasında yer alan bu sözleşmelerin hukuki niteliğini belirleyebilmek için unsurlarını bir arada değerlendirmek gerekir.

Doktrinde yer alan bir görüşe göre sporcu sözleşmesi hizmet sözleşmesine benzerlik gösterir fakat tam anlamıyla bir hizmet sözleşmesi niteliğinde değildir. Bu görüş, sporcu sözleşmelerinin açıkça İş Kanunu kapsamı dışında bırakıldığından ve sporcu sözleşmelerinin hizmet sözleşmesi olarak kabul edilmesi halinde, sporcuların, işçilere tanınan grev hakkı gibi sendikal haklara ve diğer korumalara da sahip olması gerekeceğinden eleştirilmiştir. Bir diğer görüşe göre, sporcuların kazandıkları yüksek ücretler göz önüne alınırsa futbolcuları işçi olarak kabul etmek mümkün olmayacaktır ve özellikle yıldız olarak nitelendirilen sporcuların müteşebbis sayılmaları gerektiği ileri sürülmüş, sporcu ile kulüp arasında bağımlılık ilişkisi olduğu sürece, futbolcunun ücretinin çok yüksek olması onun işçi veya müstahdem niteliğini ortadan kaldırmaz.

Diğer bir görüşe göre sporcuların kulübü başarıya ulaştırmak için en üstün performanslarını göstermeyi üstlenmeleri sebebiyle, sözleşmenin niteliğini eser sözleşmesi olarak nitelemektedir. Ancak bu görüşte, eser sözleşmesinde bağımlılık unsurunun zayıf olması ve sporcunun performansının sonuç olarak değerlendirilememesi gibi sebeplerle eleştirilmiştir.

Bir görüşe göre de; bu sözleşmeler hizmet sözleşmesi olarak kabul edilmelidir. Yargıtay 10.Hukuk Dairesinin 24.01.1974 tarih,

1974/199 E., 1974/1274 K. sayılı kararında da bu sözleşmelerin hizmet sözleşmesi niteliğine olduğuna karar verilmiştir. Kararın gerekçesi ise; "profesyonel sporcu ile kulübünün arasındaki hizmet sözleşmesinin belirli veya belirsiz süreli olsun hizmet sözleşmesinin unsurları olan hizmetin görülmesi, süreklilik, ücret, bağımlılık ve tarafların anlaşması sporcu sözleşmelerinde de bulunmaktadır. Ayrıca her tür iş, hizmet sözleşmesinin konusunu oluşturabileceğinden; bedeni, fikri, artistik, teknik, ilmi faaliyetler arasında bu açıdan bir farklılık mevzubahis olmamaktadır" şeklindedir.

Transferin Genel Şartları: Bir futbolcunun profesyonel olarak futbol oynaması için kulübü adına TFF'de tescilli olması gereklidir. Transfer dönemleri bellidir. PFSTT'ye göre yılda iki kez transfer işlemi gerçekleştirilebilir.

- Futbolcuyu transfer etmek isteyen kulüp, futbolcunun bağlı bulunduğu kulübün yazılı rızasını almalıdır. Bunu yapmadan futbolcu ile transfer görüşmeleri başlatan kulüp hakkında PFSTT gereği disiplin hükümleri uygulanır. Ancak FIFA talimatlarında, futbolcunun bağlı bulunduğu kulübe yazılı bilgi verilmesi yeterli görülmüş, eğer futbolcunun bağlı olduğu kulüple sözleşmesi 6 aydan az kalmış ise bu bildirim yükümlülüğünün de kaldırmaktadır.

- PFSTT'nin 19/2 maddesi gereği, sözleşme en fazla 5 yıl için yapılabilir. 18 yaşından küçükler için bu süre 3 yıllı sınırlanmıştır.

- Her halükarda sözleşmenin bitim süresi 31 Mayıs olmak zorundadır. Bitiş süresi gelmesine rağmen resmi müsabakalar devam ediyorsa, sözleşmenin süresi resmi müsabakaların bitişine kadar uzar.

- Amatör branşlar için transfer şartları ise Gençlik Spor Genel Müdürlüğü'nün Sporcu Lisans, Tescil, Vize ve Transfer Yönetmeliği'nde belirlenmiştir.

- Sporcular, lisanslı buldukları spor kulüplerinden bu Yönetmelikte belirtilen şartlara uymak suretiyle başka bir kulübe bir sezonda bir defa transfer yapabilirler. Sporcuların başka bir kulübe geçebilmeleri için buldukları kulüple ilişkisiz olduklarını gösterir belgeyi alıp, ilk üç ay içerisinde bağlı buldukları il müdürlüğüne onaylatmaları halinde her zaman bu belgeyi kullanabilirler, aksi halde kulüpleriyle ilişkileri kesilmiş sayılmaz.

Aynı talimatın 9.maddesinde de normal transfer işlemleri ve serbest transfer işlemlerine ilişkin şartlar belirlenmiştir.

Transfer türleri ise PFSTT'de yer alan transfer türleri; Geçici Transfer, Profesyonel Futbolcu Sözleşmesinin Yenilenmesi ve Uzatılması Yoluyla Transfer, Futbolcunun Mevcut Kulübünden Başka Bir Kulüple Sözleşme İmzalaması Yoluyla Transfer, GSGM Talimatında yer alan transfer türleri; Normal Transfer, Serbest Transfer olarak kendini göstermektedir.

Doktrinde sporcu transfer sözleşmesi tanımlanırken PFSTT'den yola çıkılmış ve profesyonel futbolcuların transfer sözleşmesi tanımlanmıştır. Buna göre profesyonel futbolcu transfer sözleşmesini "konusu profesyonel bir futbolcunun mevcut kulübünden başka bir kulübe transferi (geçiş) olan, transferi gerçekleştirmek için yeni kulübün mevcut kulübe bir takım menfaatlere sağlamak için üstlendiği, bu menfaatlere karşılık mevcut kulübünün futbolcuyu transfer için serbest bırakmayı, yani hali hazırda devam etmekte olan profesyonel futbolcu sözleşmesi imzalamayı taahhüt ettiği sözleşme" olarak tanımlamıştır. Doktrinde yer alan bir diğer tanımlama bakacak olursak; "transfer Türk veya yabancı bir profesyonel futbolcunun yurt içindeki veya yurt dışındaki bir kulüpten, yurt içindeki veya yurt dışındaki başka bir kulübe futbol konusundaki yeteneklerini sergilemek amacıyla bir ücret karşılığında geçiş yapmasıdır".

Söz konusu tanımlamalardan yola çıkarak sporcu transfer sözleşmesinin 3 tarafı olduğunu söylemek mümkün olacaktır. Bunlar; Sporcu, Sporcusu transfer edilmek istenen mevcut kulüp ve Sporcu transfer etmek isteyen kulüptür.

Ancak belirtmek gerekir ki profesyonel futbolcu transfer sözleşmelerinde birden fazla futbolcunun da transferi söz konusu olabilmektedir. Bu transferler karşılıklı olabileceği gibi, bir kulüpteki birden fazla futbolcuların diğer takıma geçmeleri şeklinde de olabilir.

Bu halde, transferi gerçekleşen tüm futbolcular sözleşmenin tarafı haline gelmektedir. Birden fazla sporcunun transferinin söz konusu olması halinde transfer sözleşmesinin hukuki niteliğinde bir değişiklik meydana gelmemektedir. »

Sporcu transfer sözleşmelerinin hukuki niteliği konusuna değinecek olursak; hukukumuzda sözleşmeler, kanunda düzenlenmiş olup olmamasına göre isimli sözleşmeler ve isimli sözleşmeler olarak ikiye ayrılmaktadır. Borçlar Kanunumuzda yer alan veya başka kanunlarda düzenlenmiş bulunan sözleşmelere isimli sözleşmeler denirken, kanunda yer almayan sözleşmelere de isimli sözleşmeler denmektedir.

Borçlar Hukukunun temel ilkelerinden biri olan sözleşme serbestisi gereğince, taraflar, hukuk düzeninin sınırları içinde kalmak şartıyla diledikleri tip ve şekilde sözleşme yapma imkanına sahiptirler. Sözleşme serbestisi, kişilerin, hukuk düzeni dışına çıkmadan aralarındaki özel borç ilişkilerini diledikleri şekilde düzenlemeleri anlamına gelmektedir. Dolayısıyla bu ilke, sözleşmenin yapılmasını, taraf seçimini, şekil seçimini, sözleşmenin içeriğini ve tipini belirlemeyi veya değiştirmeyi ve sözleşmenin tadan kaldırılması gibi unsurları barındırır.

İsimsiz Sözleşmeler, tarafların yaptıkları sözleşme, hiçbir unsuru itibarıyla ya da kısmen hiçbir kanunda düzenlenmemiş olabilir veya kanunun başka sözleşme tipleri için öngördüğü unsurlar kanunda yer almayan şekilde bir araya gelerek oluşturulmuş olabilir. Taraflar nitelikleri itibarıyla birbirinden bağımsız ve farklı sözleşmeleri tek bir sözleşme imiş gibi de yapmış olabilirler. Böylece karşımıza; Karma Sözleşmeler, Birleşik Sözleşmeler ve Kendisine Özgü Yapısı Olan (Sui Generis) Sözleşmeler çıkar.

Doktrindeki ağırlıklı görüşe göre bu tip sözleşmelere isimli sözleşmeler denilmektedir. Doktrinde yer alan bir görüşe göre de; isimli sözleşmeler geleneksel olarak kendine özgü sözleşmeler ve karma sözleşmeler olarak ikiye ayrılmakta, uygulanacak hukuk problemi birleşik sözleşmeler açısından söz konusu olmadığından, birleşik sözleşmelerin isimli sözleşmeler grubuna dahil edilip edilemeyeceği hususunda tereddüt mucip olmakta, bununla birlikte birleşik sözleşmeler de isimli sözleşmeler adı altında incelenmektedir.

Karma Sözleşmeler, kanunlarda düzenlenmiş olan çeşitli sözleşme türlerine ilişkin birbirinden farklı unsurların kanunda öngörülmeden içimde bir araya getirilerek bir bütünlük içinde birleştirildiği sözleşmelerdir. Karma sözleşmeler kendi içerisinde 4'e ayrılır. aa.Çift tipli karma sözleşmeler;

Tarafların farklı sözleşme tiplerine ait asli edimlerini karşılıklı olarak mübadele etmeyi taahhüt ettikleri sözleşme tipidir. Bu sözleşme tipine kapıcı sözleşmesi, arsa payı karşılığı kat yapımı sözleşmesi, bir tarım işçisine verilen yer, para ve yiyecek karşılığı tarımsal işlemede çalışması örnek olarak gösterilebilir. bb.Kombine sözleşmeler; taraflardan birinin kanuni sözleşme tiplerine ait birden fazla asli edimde bulunmayı, diğlerinin de genellikle bir miktar para ödeme şeklinde tek bir edimde bulunmayı taahhüt ettiği sözleşme çeşididir. Çeşitli sözleşme tiplerine ait edimler sözleşmenin bir tarafında bir raya getirilmiştir. Bu sözleşmeye örnek olarak pansiyon sözleşmesi, otelcilik sözleşmesi, hastaneye kabul sözleşmesi gösterilebilir.

cc.Çeşitli tiplere ait unsurların birbirlerine karıştığı sözleşmeler; taraflardan biri ve her ikisinin fonksiyon itibarıyla değişik akit tiplerine ait asli edimleri ayrılmaz bir bütün halinde taahhüt ettikleri sözleşme çeşididir. Örnek olarak bir malın değerinden aşağı bir fiyatla satılmasında ortaya çıkan karma bağışlama gösterilebilir. Bu sözleşme tipinin karma sözleşme olarak kabul edilmesi hususu doktrinde tartışmalıdır.

dd.Kendisine yabancı yan edimleri ihtiva eden sözleşmeler; asli edimler kanunda yer alan bir sözleşme tipine ait olmakla beraber, başka bir kanuni sözleşme tipine ait yan yükümlülükler de üstlenilmektedir. Bu sözleşme tipine örnek olarak, montaj kaydıyla satış sözleşmesi, akım kaydıyla kira sözleşmesi, mesafe satışı sözleşmeleri gösterilebilir. Ancak belirtmekte fayda vardır ki bu sözleşme tipinin de karma sözleşme olduğu hususunda tartışma vardır.

Birleşik Sözleşmeler, kanunda düzenlenmiş bulunan değişik sözleşme tiplerinin öğelerini değil, bütünlerini bir araya getirerek, bunları içeren yeni bir sözleşme oluşturulması yoluyla yapılan sözleşmelerdir. Birbirinden hukuken bağımsız ve farklı sözleşmeler mahiyetlerine halel gelmeksizin birbirlerine bağlanırlar. Bu sözleşmeler birbirlerinin sebep ve karşılığını oluşturmaktadır. Dolayısıyla bu sözleşmelerden birinin geçerliliği ya da ifası diğlerininine bağlıdır.

Kendine Özgü Yapısı Olan (Sui Generis) Sözleşmeler kanunda düzenlenmiş bulunan isimli sözleşmelerin unsurları dışında tamamen kendisine özgü unsurlardan meydana gelen ve bu niteliği itibarıyla

yeni olan sözleşmelerdir. Bu sözleşmeleri oluşturan unsurlar, kısmen veya tamamen kanunda yer alan sözleşme tiplerinin hiçbirinde mevcut değildir. Kural olarak bu sözleşmelerin ismi yoktur çünkü taraflarca o anda meydana getirilmiş sözleşmelerdir.

Uygulanacak Hukuk Kuralları ise, uyuşmazlık çıkması halinde uygulanacak hukuk kuralı her sözleşmede farklılık gösterir. Kendine özgü yapısı olan sözleşmelerde; öncelikle iyiniyet kurallarına bakılır ve iş ilişkilerinde geçerli olan teamüllere göre yorumlanarak tamamlanır. Bu sözleşmelerin nitelikleri müsaade ettiği oranda benzedikleri sözleşme tiplerine ilişkin yasal hükümler uygulanır. Gerekliğinde Borçlar Kanunu genel hükümlere müracaat edilir. Bunlarda uygulanabilir bir hüküm yoksa mahkeme içtihatlarıyla oluşan adet hukukuna ve en son MK.m.1 gereği hakim kendisi kanun yaratarak uyuşmazlığı çözer. Doktrindeki bir diğer görüşe göre ise bu sözleşmelerin belirli bir tipte ilişkisi olmadığından yedek hukuk kuralları uygulanamaz ve MK m.1 gereği hukuk yaratmak suretiyle boşluk doldurulur. Birleşik sözleşmelerde; her sözleşmeye o tipe ait hükümler uygulanarak uyuşmazlık çözümlenir. Karma sözleşmelerde ise, bir uyuşmazlık meydana geldiğinde, uyuşmazlığın ne şekilde çözümleneceğine ilişkin doktrinde 4 farklı görüş bulunmaktadır;

aa. Soğurma kuramına göre, hangi sözleşme tipine ilişkin öge daha önemliyse, o sözleşmeye ilişkin kurallar uygulanmalı, bb. Safdışı etme kuramına göre, edimlerin ilişkin olduğu özel sözleşme tiplerine ait kurallardan hiçbirisi uygulanmamalı ve sorun BK genel hükümler çerçevesinde çözümlenmeli, cc. Birleştirme kuramına göre, her edime ilişkin olduğu sözleşme tipine ait kurallar uygulanmalı ve her birine ait hukuki sonuçlar birbirine bağlanmalı, dd. Örneksime (kıyas) kuramına göre, yasada düzenlenen özel sözleşmelere ilişkin kurallar doğrudan doğruya değil de, kıyas yolu ile ve onların mahiyetleriyle bağdaştığı oranda uygulanmalıdır. Doktrinde bu görüş kabul edilir.

Sporcu Transfer Sözleşmesi Gereği Taraflar Arasında Kurulan İlişkiler, transfer sözleşmesinde 3 köşeli bir ilişki kurulmakta olup, sözleşmenin hukuki niteliğini belirleyebilmek için bu üçlü ilişkileri teker teker incelemek gerekir. »

Mevcut Kulüp ile Sporcu arasındaki ilişki, hizmet sözleşmesidir. Transferin gerçekleştirilebilmesi için bu ilişkinin sona erdirilmesi gerekmektedir. Transfer sözleşmesinde, mevcut kulüp ile sporcu aralarındaki sözleşmeyi sona erdirmeye iradelerini ortaya koymaktadırlar. Hukukumuzda taraflar kendi iradeleriyle sözleşmeyi sona erdirebilirler. Buna doktrinde ve Yargıtay aralarında ikale sözleşmesi denmekte ve sözleşme özgürlüğünün bir sonucu olarak daha önce kabul edilen bir hukuki ilişkinin sona erdirilmesinin de mümkün olduğu, sözleşmenin doğal yoldan sona ermesi dışında tarafların akdi ilişkiyi sona erdirebilecekleri açıklanmış ve bu işlemin adı ikale olarak belirtilmiştir. Uygulamada ise daha çok "karşılıklı fesih", "fesih sözleşmesi", "sözleşmeyi ortadan kaldırma sözleşmesi" kullanılmaktadır.

Sporcu ile Sporcu Transfer Eden Yeni Kulüp Arasındaki İlişki, sporcunun transferinin gerçekleştirilebilmesi için, mevcut kulübü ile olan sözleşmesinin sona ermesi gerekir. Taraflar, sporcunun serbest kalmasının ardından tekrar bir sporcu sözleşmesi yapmayı istemektedirler. Dolayısıyla taraflar birbirlerine sözleşme yapmayı taahhüt etmektedirler.

Bu tip, tarafları gelecekte borç altına sokacak bir sözleşme yapma konusunda yaptıkları anlaşmaya ön sözleşme denilmektedir. Sporcu ile transferi isteyen kulüp arasında yapılan ön sözleşme TBK m.29/2 gereği şekil şartına tabi değildir. TBK m.29/2 gereği kanunlarda yer alan istisnalar dışında ön sözleşmenin geçerliliği ileriye yapılacak sözleşmenin şekline bağlıdır. Profesyonel Futbolcu Sözleşmeleri açısından baktığımızda, bu sözleşmelerin herhangi bir şekil şartı olmadığından, buna ilişkin ön sözleşmeler de şekil şartına bağlı olmadığı söylenebilir.

Mevcut Kulüp ile Yeni Kulüp Arasındaki İlişki, Doktrinde yer alan bir tanım transfer sözleşmesi ile kulüpler arasında kurulan ilişkiyi "futbolcuyu maçlarda oynatma hakkına sahip olan kulübün bu hakkının satışını konu alan kulüpler arası sözleşme" olarak tanımlamıştır. Söz konusu satım sporcunun satımı değil, maddi olmayan bir hakkın, kulübe ait olan spor yapma hakkının satımıdır. Dolayısıyla hakkın satım yolu ile devri söz konusudur. Doktrinde yer alan başka bir görüşe göre transfer için kulüpler arasında yapılan anlaşmada transfer eden kulüp diğer kulübe para veya başka bir menfaat sağlamakta, diğer bir görüşe göre ise, sporcusu transfer edilen kulübün sporcuyla ilgili sahip olduğu bonservis hakkı veya sporcudan müsabakaya inhisari biçimde katılmasını talep etme yetkisini ücret veya maddi değeri olan başka bir edim karşılığında devretmeyi borçlandığı sözleşme olarak tanımlamıştır.

Doktrinde yapılan başka bir tanıma göre ise, sporcuyu keşfedip yetiştiren, tanınmasını sağlayan kulübün he sporcuya yaptığı katkılar, hem de sporcunun rekabet etmeye yasağından uzak tutma karşılığı olarak bir transfer bedeli olarak diğer kulübe devretmesi konusunda yapılan anlaşmadır. Yine doktrinde yer alan başka bir görüşe göre ise, sporcunun asıl kulübünün sporcudan spor faaliyetlerinde bulunmasını isteme hakkını başka bir kulübe devretmesi söz konusu olduğundan iki kulüp arasında alacağın temlik hükümleri söz konusudur.

Bu görüşe göre alacağın temlikinde borçlunun rızası aranmadığından kulüpler arasındaki ilişki de de sporcunun rızası aranmaz, zira, alacağın temlik ile borç ilişkisinde bir değişiklik olmayıp, sadece alacaklı taraf değişir. Burada sporcudan

spor yapmasını isteme hakkının devri söz konusu olduğu için, sporcunun rızasının alınmasının gerekli olmadığı belirtilmiştir. Son bir görüşe göre ise; transfer sözleşmesi ile sporcuyu transfer eden kulüp tarafından sağlanan menfaatler karşısında, mevcut kulübün borcu, sporcudan spor faaliyetlerinde bulunmasını isteme yetkisini devretmek değil, sporcuyu serbest bırakmaktır. Zira transfer sözleşmesinin gerçekleştirilebilmesi için, sporcunun mevcut kulübü ile devam eden bir sözleşmesinin bulunmaması gerekmektedir.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde de kulüpler arasındaki ilişki serbest bırakma ve karşılığında belli bir menfaat sağlama unsurları taşıdığından ve bu unsurlar kanunda düzenlenmiş bir sözleşme çeşidine ait unsurlar olmadığından, sporcu transfer sözleşmelerini kendisine özgü yapısı olan sözleşme olduğu söylenebilir.

Tarafların Hak ve Borçları

I.Mevcut Kulübün Borçları

A.Sözleşmenin Sonu Erdirilmesi

1.Karşılıklı Fesih (İkale): Sporcu ile mevcut kulübü arasında yapılacak karşılıklı fesih (ikale) sözleşmesi ile sözleşme sona erdirilebilecektir. İkale sözleşmesi kural olarak geçmişe etkili hüküm ve sonuç doğurmaktadır. İkale sözleşmesi ile taraflar ortadan kaldırılan sözleşmenin yapılmasından önceki durumu tekrardan tesis etmeyi amaçlamaktadırlar. Taraflar anlaşarak ikale sözleşmesinin ileriye etkili sonuç doğuracağını kararlaştırabilirler.

2.Tek Taraflı Fesih; sporcunun transferinin gerçekleştirilebilmesi için sporcunun bağlı bulunduğu kulüp ile sözleşmesinin devam ediyor olması gerekir. Fesih beyanı tek taraflı irade beyanıdır. İleriye yönelik sonuçlar doğuran bozucu yenilik doğuran bir işlemdir. Hizmet sözleşmesi niteliğinde olan futbolcu sözleşmeleri taraflardan birinin kullanacağı fesih beyanı ile sonlandırılabilir. PFSTT'nin 29.md.si gereği sözleşmeyi sona erdirmek isteyen taraf fesih açıklamasını noter vasıtasıyla yapmalı ve ihbarnamenin bir suretini de TFF'ye göndermelidir. Aksi halde fesih TFF kayıtlarına işlenmeyecek ve geçerli olmayacaktır. Geçersiz fesihte bir sonuç doğurmayacak ve taraflar arasındaki ilişki devam edecektir.»

Sözleşmenin Sona Erdirilmesinin Sonuçları; Sporcu transfer sözleşmesinin yapılabilmesi için öncelikle sporcuyu bağlı bulunduğu kulüp arasındaki sözleşme ilişkisinin sona ermesi gerekir.

Sporcunun Serbest Kalması, kulübü ile sözleşmesi sona eren sporcu, mali bir külfet altında kalmadan ve eski kulübüne bir bedel ödemedi serbest kalmakta, yeni kulüp ile istediği şartlar altında yeni bir sözleşme yapabilmektedir.

Rekabet Yasağı; hukukumuzda hizmet sözleşmesi biten içinin, eski işvereniyle rekabet etmeme borcu bulunmamaktadır. Ancak taraflar, serbest iradeleri ile TBK m.444 hükmü gereği rekabet yasağı sözleşmesi yapabilirler. Yapacakları rekabet yasağı sözleşmesi ile işçi işverenle rekabete girmekten kaçınacak, kendi adına rakip işletme açmayacak yada başka bir rakip şirkette çalışmayacağı veya rakip şirketle herhangi bir menfaat ilişkisine girmeyecekleri hususunda anlaşabilirler. Bu anlaşmanın yazılı olarak yapılması zorunludur.

Rekabet anlaşması hizmet sözleşmesinde bir kayıt olarak yer alabileceği gibi, taraflar arasında sonradan da yazılı olarak yapılabilir.

Rekabet yasağı TBK 444/2'de açıkça belirtildiği üzere sadece hizmet ilişkisi işçiye müşteri çevresi ya da üretim sırrı edinme imkanı vermişse, işçi işverenin işi hakkında bilgi edinme imkanı sağlamışsa ve bu edindiği bilgiler işvereni önemli bir zarara uğratabilecek mahiyetteyse geçerlidir. Bunun dışında rekabet sözleşmesi yapılamaz. Rekabet sözleşmesi TBK m.445 hükmü uyarınca işçiyi ekonomik bakımdan geleceğini tehlikeye sokacak kayıtlar içermeyen, yer, zaman iş türü bakımından kısıtlama getiremez ve özel durumlar dışında 2 yıldan fazla olamaz.

Sporcular açısından ise böyle bir yasağın getirilmesi mümkün görünmemektedir. Zira bir sporcunun kulübünden ayrılarak başka bir kulübe geçmesiyle sporcunun kendi hesabına işveren kulübüyle rekabete girecek bir iş yapması örneğin bir futbol kulübü kurması mümkün olmamaktadır. Spor kulüplerinin oluşum yapılarını da düşünecek olursak bu durum rekabet yaratmayacaktır. Bunun dışında bir sporcunun kulübe ait müşteri çevresi, mesleki sırları öğrenme bunlara nüfuz etme imkanı da olmadığından TBK m.444'te yer alan rekabet yasağı sporcular açısından mümkün olmayacaktır.

Sporcular açısından kısıtlama profesyonel sözleşmesine kayıt koyma ya da daha sonra yapılacak özel bir sözleşme ile, sözleşme sona erdikten sonra belli bir süre için yurt içindeki diğer kulüplere transfer olamayacağı ve sporcunun yurtdışına gidip geldikten sonra yine eski kulübü ile sözleşme yapabileceği hususlarında bir takım sınırlamalar getirilebilmektedir. Bir görüşe göre bu sınırlama TBK 444 anlamında bir rekabet yasağı olmayıp, sözleşme özgürlüğü çerçevesinde taraflarca yapılan kendine özgü bir sözleşmedir ve buna aykırılığın yaptırımı TBK m.446 değil, TBK 112'dir .

Bir diğer görüşe göre ise taraflar arasındaki sınırlama TBK 444 hükmü gereği bir rekabet yasağı sözleşmesidir ancak, sporcunun, kulübün müşteri çevresi veya mesleki sırrına nüfuz etme imkanı olmadığından bu sözleşme geçersizdir. Başka bir görüşe göre ise, rekabet yasağı sözleşmelerine hangi hükmün uygulanacağı konusunda tartışmaya gerek yoktur. Sporcuyu böyle bir yasağa ve kısıtlamaya sokmak sporun niteliği gereği mümkün olmamakta, ayrıca sporcunun ekonomik geleceğini bir nevi tehlikeye düşürdüğünden rekabet yasağı sözleşmeleri geçersizdir, dolayısıyla hangi hükmün uygulanması gerektiği hususunda tartışmaya gerek yoktur. Böyle bir hüküm, sporun temel niteliği olan rekabet ve yarışma coşkusuna aykırı olacaktır.

Haksız Fesih Tazminatı sporcu ile kulüp arasındaki sözleşmede, sözleşmenin haksız feshedilmesi halinde ödenmesi gereken tazminatla ilgili bir hüküm yer alıyorsa bu hükmü öncelik verilir. Böyle bir hüküm yoksa tazminatın belirlenmesinde yetkili makam federasyon kurullarıdır. PFSTT'de haksız fesih sonucu istenecek tazminatın belirlenmesi hususunda herhangi bir hüküm yer almamaktadır. FIFA'nın talimatlarına baktığımızda haksız feshle ilgili önemli hükümler getirilmiştir.

Cezai Şart; tarafların, sözleşmenin haksız feshinden dolayı uğradıkları zararı isteye-bilmeleri için, zarara uğradıklarını ispat etmeleri gerekmektedir. Ancak ispat yükü altına girmek istemeyen taraflar anlaşma yaparak, sözleşmenin süresinden önce feshedilmesi konusunda cezai şart koyabilirler. Cezai şart, TBK 179-182 maddeleri arasında düzenlenmiştir. Borcun hiç veya gereği ifa edilmemesi halinde borçlu tarafından alacaklı tarafına ödenmesi kararlaştırılan edimdir. Cezai şart asıl borca bağlı, ferî bir borçtur. Asıl borç geçersizse cezai

şartta geçersizdir. Cezai şart kanuna ya da ahlaka aykırıysa istenemeyecektir. Bunun yanında alacaklı taraf zarara uğramamış olsa dahi cezai şartın ödenmesini isteyebilecektir (TBK m.180). Dolayısıyla cezai şart ile zarar arasında bir ilişki yoktur. TBK m.179'da üç seçimlik cezai şartı bulunmaktadır. Bunlardan birincisi TBK 179/1 "Bir sözleşmenin hiç veya gereği gibi ifa edilmemesi durumu için bir ceza kararlaştırılmışsa, aksi sözleşmeden anlaşılmadıkça alacaklı, ya borcun ya da cezanın ifasını isteyebilir." denilmek suretiyle alacaklı taraf ya asıl edimin yerine getirilmesini ya da cezai şartın ödenmesini isteyebilecektir. Her ikisini isteyemez. Ancak bu hüküm emredici olmadığından taraflar anlaşarak hem edimin ifasını hem de cezai şartın ödenmesini kararlaştırabilirler.

TBK 179/2 "Ceza, borcun belirlenen zaman veya yerde ifa edilmemesi durumu için kararlaştırılmışsa alacaklı, haktan açıkça feragat etmiş veya ifayı çekincesiz olarak kabul etmiş olmadıkça, asıl borçla birlikte cezanın ifasını da isteyebilir". Bu madde gereğince ifanın sözleşmede kararlaştırılan yerde, zamanda yapılmaması halleri için cezai şart belirlenmişse alacaklı edimin sözleşmede kararlaştırılan yerde ifasını ve cezai şart ödenmesini isteyebilir meğer ki bu hakkından açıkça feragat etmemiş ve kısmi ödemeyi kabul etmiş olsun. TBK 179/3'te yer alan cezai şart ise farklıdır. Burada esasen dönme cezasının ceza olup olmadığı üzerinde durulmaktadır. Dönme cezasında, borçlunun önceden cezai şartı ödeyerek asli ediminden kurtulması söz konusu olmaktadır. Bu bakımdan borçluya cezai şartı ödemesi suretiyle asli ediminden kurtulma imkanı tanınmaktadır.

Cezai şartın hizmet sözleşmelerine uygulanabilmesi için sözleşmenin belirli süreli olması gerekir. Profesyonel futbolcu sözleşmeleri de bu niteliğe girdiğinden cezai şart mümkün olabilmektedir. PFSTT'de buna dair bir hüküm yer almayıp, bu konuda genel hükümlere gidilmesi gerekmektedir.

II.Sporcuyu Transfer Eden Kulübün Borçları

A.Transfer (Bonservis) Ücreti: Transfer ücretini kısaca, futbolcunun başka bir kulübe transferi halinde hem futbolcuya hem de eski kulübüne ödenen ücret olarak tanımlayabiliriz. »

Transfer ücretinin hukuki niteliği bakımından doktrinde çeşitli görüşler yer almaktadır. Bir görüşe göre transfer ücreti ticari hayatta uygulama alanı sık bulunan hava parası ile benzerlik göstermektedir. Bir diğer görüşe göre, transfer ücreti sporcunun kendisinin ya da sözleşmeye dayanan tescilinin başka bir kulübe satılmasıdır. Bu görüş futbolcu alınıp satılabilecek bir eşya mahiyetine soktuğundan pek kabul görmemiştir. Başka bir görüşe göre transfer ücreti, futbolcudan futbol oynamasını isteme hakkını devralmak için ödenen ücrettir.

Dolayısıyla hakkın devri karşılığında ödenen bir ücret olarak nitelendirilmiştir. Bir başka görüşe göre, transfer ücreti, hizmet sözleşmesinin süresinden önce bozulması karşılığında transfer eden kulübün, sporcunun eski kulübüne ödediği bir tazminat niteliğindedir. Diğer bir görüşe göre ise transfer ücreti, borçtan kurtulma taahhüdüdür. Transfer ile futbolcu transfer etmek isteyen kulüp futbolcu ile anlaşır ve futbolcunun mevcut kulübü ile arasındaki sözleşmede yer alan dönme cezasını üstlenmiş olmaktadır.

Diğer Menfaatler, uygulamada genelde transferi isteyen kulübün, mevcut kulübe transfer ücreti ödemesi yaygın olsa da, bazı durumlarda tarafların anlaşmasıyla başkaca menfaatlerin sağlandığı da olmaktadır. Ekonomik bakımdan güçlü olmayan kulüpler transfer ücreti yerine başkaca bir menfaat sağlayabilir ya da menfaatin sağlayarak transfer ücretini aşağıya çekebilir. Uygulamada sıklıkla rastlanan durum, bir sporcunun transferine karşılık, başka bir veya birden fazla futbolcunun transferidir. Bir diğer anlamıyla, kulüpler sporcularını karşılıklı olarak transfer etmektedirler.

Peki transferi istenen futbolcuya karşılık olarak verilen futbolcunun durumu ne olacaktır? Sporcusunu diğer kulübe transfer eden kulüp karşılığında gelen sporcuya anlaşmak zorundadır. Anlaşma sağlanmazsa hem kendi sporcusunu kaybetmiş olacak hem de transfer karşılığında menfaat elde edememiş olacaktır. Burada yeni kulüp, karşılıklı transferde gönderdiği sporcusunun diğer kulüple anlaşacağını taahhüt etmektedir. Bu durumda ise TBK 128 akla gelmektedir. Üçüncü bir kişinin fiilini başkasına karşı üstlenen, bu fiilin gerçekleşmemesinden doğan zararı gidermekle yükümlüdür. Belirli bir süre için yapılan üstlenmede, sürenin bitimine kadar üstlenene edimini ifa etmesi için

yazılı olarak başvurulmaması hâlinde, üstlenenin sorumluluğunun sona ereceği kararlaştırılabilir. Üçüncü kişinin fiilini taahhüdün bir sözleşme olduğu görüşü baskındır fakat hukuki niteliği konusunda görüş birliği bulunmamaktadır.

III.Sporcunun Borçları

TFF talimatları gereğince, "transfer edilen futbolcu, profesyonel futbolcu sözleşmesinin TFF tarafından tescil edilerek geçerlilik kazanabilmesi için profesyonel futbolcu sözleşmesini imzalama ve imzalama tarihinden en geç 10 gün önce düzenlenmiş ve ilgili kulüple yapacağı sözleşmede kullanacağına ilişkin açıklamayı içeren noter tasdikli imza beyannamesini verme borcu altındadır". Bu borcunu yerine getirmeyen sporcu sözleşmeden doğan borcuna aykırı davranmış olacaktır ve kendisini transfer etmek isteyen kulübün, bu yüzden uğrayacağı zararları tazminle yükümlüdür. Bu yükümlülüğünü eski kulübüne ödenen transfer ücretini ödeyerek veya sağlanan diğer menfaatleri tazmin ederek yerine getirebilir.

Detaylı Bilgi İçin;
Avukat
Esra Melis İstikbal
m.istikbal@ozgunlaw.com

Kaynakça:

1. Cem, Çağrı; Profesyonel Futbolcu Transfer Sözleşmesi, Oniki Levha Yay.A.Ş. 1.Baskı, Nisan, İstanbul 2012,

2. Baştürk, Faruk; İş Hukukunda Profesyonel Futbolcu, İstanbul 2007,

3. Genç, Durmuş Ali; Spor Hukuku, Alfa Yayınları, İstanbul 1998, s.69

4. Petek, Hasan; Profesyonel Futbolcu Sözleşmesi, Yetkin Yayınları, 2002 Ankara

5. Yavuz, Cevdet; Türk Borçlar Hukuku Özel Hükümler, Beta Yayınları, Yenilenmiş 6.Baskı, İstanbul 2002

6. Zevkililer, Aydın; Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, Seçkin Yayıncılık 2011,

7. Ruhi, Ahmet Cemal; Sözleşmeler Hukuku (TBK'ya Göre Yenilenmiş), Seçkin Yayıncılık, Ankara 2011

8. Aral, Fahrettin; Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, Genişletilmiş 5.Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2003, Schlupe, SPR sh.772 vd; Meier-Hayoz, FJS, Nr 1/34, sh.1, Nr.1135 .

9. Yargıtay Onbeşinci HD, 02.10.1995 gün, 1995/2259 E., 1995/5181 K.).

10. Yargıtay 9. Hukuk Dairesi 2007/26232 E., 2008/5313

11. Kılıçoğlu, Ahmet; Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2010

Anayasa Mahkemesi'nden Wikipedia İçin İfade Özgürlüğünün İhlali Kararı

Anayasa Mahkemesi, Wikipedia internet sitesine erişimin engellenmesi nedeniyle ifade özgürlüğünün ihlal edildiğine karar verdi. Kararın uygulamaya alınması durumunda Wikipedia'ya bulunan erişim engeli kalkacak.

Anayasa Mahkemesi Genel Kurulu, 29 Nisan 2017'den bu yana erişime kapalı olan internet ansiklopedisi Wikipedia'ya Türkiye'de erişiminin engellenmesinin ifade özgürlüğünün ihlali olduğuna karar verdi. Erişimin engellenmesi, 'ifade özgürlüğünün ihlali' sayılırken, karar, oy çokluğuyla alındı.

Wikimedia Vakfı'nın yaptığı itiraz sürecinde erişimin 'Türkiye'yi çeşitli terör gruplarıyla aynı düzlemde ve iş birliği halinde göstermeye çalışan içerikler' nedeniyle Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nca (BTK) 29 Nisan 2017'de engellendiği belirtilmişti.

İtirazı inceleyen Ankara 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin gerekçesinde "İçeriklerin 5651 sayılı Kanun'un 8/A maddesi kapsamında terörü öven, şiddete ve suça teşvik eden, kamu düzenini ve milli güvenliği tehdit eden, yaşam hakkı ile kişilerin can ve mal güvenliğinin korunması, suç işlenmesinin önlenmesine bağlı olarak içeriklere erişimin engellenmesi nedeniyle internet sitesinin tümüne yönelik erişimin engellenmesine dair tedbir kararının, aynı maddenin 2. fıkrası uyarınca onaylanmasına, belirtilen internet adresindeki içeriklere erişimin engellenmesi halinde hedeflenen amaç gerçekleşmiş olacağından www.wikipedia.org adlı internet sitesine tüm den erişimin kaldırılmasına dair hüküm konulmuştur" şeklinde hüküm altına alınmıştı.

Wikimedia Vakfı'nın erişim yasağı nedeniyle yaptığı bireysel başvuruyu değerlendiren Anayasa Mahkemesi Genel Kurulu, ifade özgürlüğünün

ihlali kararını 6'ya karşı 10 üyenin oyu ile aldı. AYM'nin kararı sonrasında Wikipedia'ya erişim engelinin kaldırılması bekleniyor.

Wikipedia'nın bağlı bulunduğu Wikimedia Vakfı, itiraz sürecinde Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuş ancak yaklaşık iki yıl boyunca yanıt alamaması üzerine hukuki mücadeleyi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AİHM) taşımıştı. Vakıf, Nisan 2019'da Wikipedia'nın tamamına yönelik erişim engelinin ifade özgürlüğünün ihlali olduğu gerekçesiyle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne başvurmuştu. Türkiye'nin AİHM'e yanıt vermek için 10 Ocak 2020 tarihine kadar süresi bulunuyordu.

Kaynak: www.anayasa.gov.tr

Tüketici Hakem Heyetine Başvuruda Parasal Sınırlar Yeniden Belirlendi!

31.12.2019 tarihli Resmî Gazete'de yayımlandı.

Söz konusu tebliğ, 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununun 68 inci maddesinin birinci fıkrası ile 27/11/2014 tarihli ve 29188 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tüketici Hakem Heyetleri Yönetmeliğinin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında belirtilen parasal sınırların yeniden belirlenmesi amacıyla düzenlenmiştir.

Düzenlemeyle tüketici hakem heyetlerine yapılacak başvurularda geçerli parasal sınırlar, 1 Ocak'tan itibaren uygulanmak üzere, 2019 yılı için belirlenen yüzde 22,58'lik yeniden değerlendirme oranına göre düzenlendi.

Buna göre, gelecek yıl tüketici hakem heyetlerine yapılacak başvurularda, 2020 yılı için Tüketici Hakem Heyetlerine yapılacak başvurularda değeri 6 bin 920 TL altında bulunan uyuşmazlıklarda İlçe Tüketici Hakem Heyetleri, büyükşehir statüsünde olan illerde 6 bin 920 TL ile 10 bin 390 TL arasındaki uyuşmazlıklarda İl Tüketici Hakem Heyetleri'ne başvurulacak.

İl tüketici hakem heyetleri il sınırları içinde, ilçe tüketici hakem heyetleri ise ilçe sınırları içinde yetkili olacak. Tüketici hakem heyeti kurulmayan ilçelerde Bakanlıkça o ilçe için belirlenen tüketici hakem heyeti görev yapacak. Başvurular, tüketicinin yerleşim yerinin bulunduğu veya tüketici işleminin gerçekleştirildiği yerdeki tüketici hakem heyetine yapılabilecek. Başvuruda bulunulabilecek ilçede tüketici hakem heyetinin kurulmaması halinde tüketiciler ilçe kaymakamlığına gidebilecek.

Kaynak: www.resmigazete.gov.tr

Tapuda Yeni Dönem Başladı!

Yeni yılla birlikte tapuda da yeni dönem başladı. Çevre ve Şehircilik Bakanlığının, Taşınmaz Değerleme Sistemi'nin kurulması ve gayrimenkul envanterinin tamamlanmasına yönelik çalışmaları neticesinde 1 Ocak 2020'de yürürlüğe giren düzenlemeyle birlikte vergiler bundan böyle taşınmazın "gerçek değeri" üzerinden alınacak. Kademeli geçişin öngörüldüğü değerlendirme sistemiyle, gayrimenkullerin vergilendirilmesi, tapu harçları ve emlak vergilerinin gerçek değerleri üzerinden alınması sağlanacak.

Yeni düzenlemeyle, gayrimenkulün devir bedeli, emlak vergisi değeriyle beraber Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün belirleyeceği değer üzerinden olmayacak. Değerleme hizmeti bedelinin bankaların ekspertiz ücretinin altında 400 TL civarında olması öngörülmekte. Tüm bunlara ek olarak, değerlendirme raporu için ödenecek tutarın harçtan düşürülmesi için de ayrı bir çalışma yürütülmekte.

Söz konusu düzenlemeyle gelen değişikliklerden biri de taşınmaz alım satımında tarafların farklı il tapu müdürlükleri veya yurtdışında bulunması durumunda tapu devri yapılabileceğine ilişkin. Bunun için tek gereken, imza aşamasında tarafların aynı anda ilgili tapu müdürlüklerinde hazır bulunmaları. Alıcı ve satıcının aynı anda ilgili tapu müdürlüklerinde bulunup bulunmadığı sesli ve görüntülü araçlar vasıtasıyla teyit edilmesi sağlanacak. İmzaların tamamlanması halinde, görevli memur tarafından elektronik imza ile resmi senet hazırlanmış birime gönderilecek.

Ayrıca, taşınmazını satmak isteyenler tapuya başvurarak değerlendirme uzmanı talep edebilecek. Yeni düzenlemeyle birlikte değerlendirme iki günde tamamlanacak ve hazırlanan rapor 1 yıl süre ile geçerli olacaktır. Taşınmazın değeri belirlenirken birden fazla faktör esas alınacak olup; emlak değerinin yanı sıra Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü'nün belirleyeceği değer de altına olmayacak.

Kaynak: www.resmigazete.gov.tr

BİR GERÇEK VE TÜZEL KİŞİYE VEYA BİR KAMU KURUM VE KURULUŞUNA AIT AYNI VEYA FARKLI İŞKOLUNDA BİRDEN ÇOK İŞYERİNİN BULUNDUĞU İŞYERLERİNDE YETKİ BELGESİ TESPİTİNDE ESAS ALMASI GEREKEN İŞÇİ SAYISI

Yetki Tespiti için Başvuru Şartları

Tespit yazısına süresi içerisinde itiraz edilmemişse ve ya itiraz reddedilir ise ilgili sendikaya Bakanlık tarafından yetki belgesi verilmektedir. Bu yetki belgesiyle işyeriyle toplu iş sözleşmesi yapma yetkisi tanınmaktadır.

Sendikalar, örgütlendikleri işyerlerinde ya da işletmelerde, yeterli üye sayısına ulaştıkları kanaatine vardıklarında, toplu iş sözleşmesi akdetme konusunda gereken koşulları yerine getirdiklerinin tespiti için Bakanlık'a başvuruda bulunurlar.

Bakanlık, yapacağı incelemede, sendikanın yetki koşullarını yerine getirip getirmediğini tetkik eder. Yetki tespit başvurusu, Kanun'un 42. maddesinde düzenlenmiştir. İlgili madde şöyledir;

"Yetki tespiti için başvuru

MADDE 42 - (1) Toplu iş sözleşmesi yapmak isteyen işçi sendikası Bakanlığa başvurarak yetkili olduğunun tespitini ister. İşveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işveren de Bakanlığa başvurarak yetkili işçi sendikasının tespitini isteyebilir. (2) Bakanlık, kayıtlarına göre başvuru tarihi itibarıyla bir işçi sendikasının yetkili olduğunu tespit ettiğinde, başvuruyu, işyeri veya işletmedeki işçi ve üye sayısını, o işkolunda kurulu işçi sendikaları ile taraf olacak işveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işverene altı iş günü içinde bildirir. (3) İşçi sendikasının yetki şartlarına sahip olmadığını ya da işyerinde yetki şartları-

na sahip bir işçi sendikasının bulunmadığının tespiti hâlinde, bu bilgiler sadece başvuruyu yapan tarafa bildirilir."

Yetki koşulları, Kanun'un 41. maddesinde düzenlenmiş bulunmaktadır. İlgili madde aşağıdaki şekildedir:

"Yetki

MADDE 41 - (1) Kurulu bulunduğu işkolunda çalışan işçilerin en az "yüzde birinin" üyesi bulunması şartıyla işçi sendikası, toplu iş sözleşmesinin kapsamına girecek işyerinde başvuru tarihinde çalışan işçilerin yarısından fazlasının, işletmede ise yüzde kırkının kendi üyesi bulunması hâlinde bu işyeri veya işletme için toplu iş sözleşmesi yapmaya yetkilidir.

(2) İşletme toplu iş sözleşmeleri için işyerleri bir bütün olarak dikkate alınır ve yüzde kırk çoğunluk buna göre hesaplanır.

(3) İşletmede birden çok sendikanın yüzde kırk veya fazla üyesinin olması durumunda başvuru tarihinde en çok üyeye sahip sendika toplu iş sözleşmesi yapmaya yetkilidir.

İlgili madde uyarınca, bir sendikanın, yetki alabilmek için, yetki almak istediği işyeri / işletme ile aynı işkolunda olması ve belli bir sayısal çoğunluğu tutturması gerektiği görülmektedir."

Bir işyerinde ya da işletmede örgütlenerek yetki almayı amaçlayan sendikanın, her şeyden önce o işyeri ya da işletmeyle aynı işkolunda faaliyet gösteriyor olması gerekmektedir. Aksi takdirde, mevcut üye sayısı ile kanunda aranan çoğunluk sağlansa da, yetki alınması mümkün değildir.

Eğer taraflar arasında işkolu açısından da bir ihtilaf mevcutsa, işkolunun tespiti için açılan davanın ön mesele kabul edilerek, yetki tespitine itiraz davasının buna uygun olarak karara bağlanması gerektiği, Yargıtay kararlarında açıkça belirtilmektedir. Yargıtay 9.HD. 19.6.2012 tarihli ve 2012/15426 E., 2012/23736 K. sayılı ilamı uyarınca;

"Dosya kapsamından, işyeri ile ilgili Bakanlık işkolu tespit kararının iptali için açılan davanın halen Ankara 1. İş Mahkemesi 2011/1251 Esas numarasında derdest olduğu anlaşılmıştır. Bu durumda taraflar arasında yetki uyumsuzluğu ile birlikte işkolu tespit uyumsuzluğu söz konusu olmaktadır. İşyerinin girdiği işkolunun tespiti için açılan dava ön mesele kabul edilerek, davanın sonucuna göre işin esaslı çözüme kavuşturulmalıdır. Bu yönler düşünülmeksizin yazılı şekilde hüküm kurulması hatalıdır."

Kanun'da, "işyeri toplu iş sözleşmesi" ve "işletme toplu iş sözleşmesi" olmak üzere ikili bir ayrıma gidilmiş ve bunlar için farklı oranlar öngörülmüştür. Şöyle ki;

-Tek bir işyeri için geçerli olmak üzere yetki almak isteyen bir sendika, bu işyerinde çalışan işçilerin yüzde ellisini üye yapmış olmalıdır.

-İşletme toplu iş sözleşmelerinde ise, durum değişmekte, işletmede çalışan işçilerin yüzde kırkının sendika üyesi olması yeterli bulunmaktadır. »

Tespite Karşı İtiraz Hakkı

6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 42. maddesi gereğince, yapılan bu tespite karşı 6 iş günü içerisinde Görevli ve yetkili İş Mahkemesine başvurarak itiraz hakkımız bulunmaktadır. İtiraz dilekçesinin görevli makama kaydedildikten sonra mahkemeye verilmesi gerekmektedir. Bu sayede Bakanlık itirazdan haberdar olmakta ve itiraza ilişkin karar kesinleşinceye kadar yetki işlemlerini durdurmaktadır.

İşçi ve üye sayılarının tespitinde maddi hata ve süreye ilişkin itirazları mahkeme altı iş günü içinde duruşma yapmaksızın kesin olarak karara bağlar. Bunların dışındaki itirazlar için mahkeme, duruşma yapılarak karar verir ve bu karar hakkında istinaf yoluna başvurulması hâlinde bölge adliye mahkemesi bir ay içinde kararını verir. Bu karara karşı temyiz yoluna başvurulması hâlinde Yargıtay bir ay içinde kesin olarak karar verir.

Tespite İtiraz Davasında İleri Sürülecek Hususlar ve Yapılacak İncelemeler

6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 41. maddesi gereğince, yapacağımız itirazda işyerindeki işçi sayısının % 50'sinden fazlası çoğunluğunun oluşturup oluşturmadığı araştırılmakta, bu konuda tüm deliller sunulur ve bilirkişi incelemesi yapılmaktadır.

İşçi, iş sözleşmesine dayanarak çalışan gerçek kişiyi ifade ettiğinden, belirli veya belirsiz süreli iş sözleşmesiyle çalışanlar, tam zamanlı ve kısmi zamanlı çalışan işçiler yanında, daimi ve geçici statüde çalışanlar ile mevsimlik işçiler ve çağrı üzerine çalışan işçiler de çoğunluğun tespitinde nazara alınır.

Aynı şekilde, yapılan işin sürekli veya süreksiz olması da etkili olmayacaktır. Sosyal güvenlik destek primi ödeyerek çalışan işçiler için de durum aynıdır. Nitekim iş sözleşmesinin çeşidi önemli değildir.

Ancak işçi sayısı mahkemece belirlenirken yetki başvurusundan önce alınan toplu işçi alımlarını hesaba katmayabilmektedir. Burada işverenin gerçek ihtiyaç durumunu ve kötü niyetli olup olmadığını araştırmaktadır.

"...Ayrıntılı şekilde açıklanan bütün bu maddi ve hukuki olgular karşısında, yetki başvuru tarihinden kısa süre önce işe alınan 330 işçinin, işveren tarafından ger-

çek ihtiyaca dayanmayan şekilde işe alındığı açıktır. Bu durumda, işverenin, davacı sendikanın çoğunluğunu engellemek için iş sözleşmesi yapma hakkını kötüye kullandığı ve bu itibarla söz konusu 330 işçinin toplam işçi sayısının hesabında nazara alınamayacağı tartışmasızdır. Hal böyle olunca, davacı sendikanın, ve ... A.Ş. işyerinde 03.09.2014 başvuru tarihi itibarıyla toplu iş sözleşmesi yapmak için gerekli çoğunluğa sahip olduğu anlaşılınca, mahkemece davanın kabulüne karar verilmesinde bir isabetsizlik bulunmadığından,..." (Yargıtay 20. Hukuk Dairesi'nin 05.06.2017 tarihli ve 2017/34731 E., 2017/13394 K.)

Yeterli çoğunluk sağlanmadığı hususunda itiraz yapılabilir. Toplu iş sözleşmesi yapmak istenen işyerinin girdiği iş kolunda örgütlü bulunan sendikanın, başvuru tarihinde işyerinde çalışan işçilerin yarısından fazlasını üye kaydetmiş olması gereklidir.

Aynı işveren ait iki farklı mekan, teknik yönden birbirine bağlı ise tek bir işyeri olarak değerlendirilir. İşin niteliği ve yürütümü bakımından "işyerine bağlı yerler", aynı teknik amaç ve aynı yönetimde örgütlenmektedir. Yapılan iş tamamıyla farklı da olsa, teknik bir bağ ve aynı yönetim altında toplanma söz konusu ise, işyerine bağlı yerler olarak tek bir işyeri kabul edilir.

İşyerinin ve bağlı yerin tespit edilmesinde bazen aynı yönetim altında bulunma gibi tek bir kriter de yeterli olabilir. İki ayrı işyerinde teknik bağlılık olmasa dâhi aynı yönetim altında toplanması da bağlı işyeri olarak kabul edilmesi için yeterli olabilir. Örneğin, misafirhane ya da kamp gibi, işyerlerinde teknik bir bağlantının bulun-

mamasına rağmen tek bir yönetim çatısında birleştirilmesi, iki ayrı yerin asıl işyeri ve buna bağlı işyeri sayılmasına yeterli olabilir.

Bu durumun alt ve üst işveren açısından da söylememiz mümkündür. Ancak bu durum tartışmalıdır. Ayrıca taşeronların (güvenlik, yemek vb. alanda çalışan işçiler) durumunun ne olacağı da akla gelmektedir. İşçi sayısı hesabına bu kişilerin sokulup sokulmayacağı hususunun netleştirilmesi gerekmektedir.

Eski verilen Yargıtay kararlarında aynı alanda faaliyet gösteren şirketler ile alt-üst işveren şirketlerinin çalışanlarının birlikte değerlendirilemeyeceği yönünde kararlar mevcuttur.

"Nitekim Yüksek Mahkeme verdiği bir çok kararında "asıl işveren ile alt işverenler arasındaki akdi münasebet dikkate alındığında (alınınca) alt işverenlerin her birinin mevzuat çerçevesinde müstakil işverenler olduğu ve onlar emrinde çalışan işçilerin yetki tespitinde nazara alınamayacağı belirtilmiştir.." (Yargıtay 9 Hukuk Dairesi'nin 26.11.1993 tarihli ve 1993/15308 E.; 1993/17400 K.)

"..Dairemizin oluşan içtihatlarına göre taşeron işçilerin asıl işverenin taraf olduğu bir toplu iş sözleşmesinde yetki tespitinde çoğunluğa dahil edilemez.." (Yargıtay 9. Hukuk Dairesi'nin 12.06.1997 tarihli ve 1997/9127 E., 1997/11606 K.)

"..Ayrı bir tüzel kişiliğe sahip şirketin holding adı verilen diğer bir tüzel kişiliğe sahip şirketin işyeri olarak mütalaa edilmesi ise mümkün değildir. Böyle olun-

Detaylı Bilgi İçin;
Avukat
Gülden Mehmed Altın
g.altin@ozgunlaw.com

ca, ayrı tüzel kişiliğe olan şirketi, yine ayrı tüzel kişiliği olan şirket ile birlikte bir bütün olarak mütalaa edilmesi ve her ikisinin işletme toplu iş sözleşmesi kapsamında ve kavramı içinde düşünülmesi söz konusu olmaz.

Ayrı tüzel kişiliğe sahip müessese ve işyerinin 2822 sayılı kanunu anlamında işletme kapsamı ve kavramı kapsam ve kavramı içinde kabul edildiği husus, sadece kamu kurum ve kuruluşları için geçerlidir..." (Yargıtay 9. Hukuk Dairesi'nin 09.02.1990 tarihli ve 1990/719 E., 1990/1242 K.)

Son zamanlarda yukarıdaki Yargıtay kararların aksine doktrinde görüşler ortaya çıkmış ve bu görüşleri kapsamında da yeni yargı kararlarının geleceği anlaşılmaktadır.

Buna göre, Kanunda değişiklik yapıldığını bu nedenle geçmişte verilen bu kararların artık uygulama alanı bulmaması gerektiği, özellikle kamu kurum ve kuruluşlarında olmak üzere, farklı tüzel kişilere ait aynı işkolundaki işyerleri için tek bir işletme toplu iş sözleşmesi yapıp yapılamayacağına "tüzel kişilik perdesinin kaldırılması" koşullarının bulunup bulunmadığı irdelenerek karar verilmesi gerektiği savunulmuştur.

Öğretide, tüzel kişilik perdesinin kaldırılarak sorumlu kılman söz konusu olabileceği haller olarak özellikle, "öz kaynak yetersizliği", "bağımlılık (organik bağ)" ve "malvarlıklarının ve faaliyet alanları-

nın birbirine karışması" belirtilmektedir. Tüzel kişilik perdesinin kaldırılması ilkesi işçinin korunması amacıyla güden iş hukukunun yapısına oldukça uygundur.

Nitekim Yargıtay, başlangıçta bireysel iş hukuku alanında kıdem tazminatı, asıl işveren-alt işveren ilişkisi ile geçici (ödünç) iş ilişkisi olmak üzere işçilik alacaklarının tahsilinde yaşanan sorunların çözümünde bu ilkedan hareket etmiştir.

Gerçekten, Yargıtay 9. HD.'nin yukarıda zikrettiğimiz ilke kararı niteliğindeki 13.6.1986 tarihli kararında, bir kamu kurum ve kuruluşunda, ayrı tüzel kişilikleri bulunsa da bu tüzel kişiliklere ait işyerlerinin tek bir işletme toplu iş sözleşmesi kapsamında birleştirileceklerini kabul ederken şu ölçütlerden hareket etmiştir: "ekonomik birlik" (sermayenin tamamının ya da çoğunluğunun teşekkül tarafından sağlandığı); "faaliyet birliği" (teşekkül ile aynı işlerin görülmesi); "yönetimde birlik" (yönetim açısından teşekküle bağımlılık, organik bağ) ve "coğrafi birlik" (teşekkül örgütü ile aynı yerel alanda mal veya hizmet üretmek).

Görüldüğü üzere, kamu kurum ve kuruluşlarında işletme toplu iş sözleşmesinin kapsamını belirlerken Yüksek Mahkeme, tüzel kişilik perdesinin kaldırılması halleri için öngörülen ölçütleri kabul etmiştir.

Kaynakça:

1. BAŞBUĞ, Aydın, Toplu İş Sözleşmesi Yapma Yetkisindeki Temel Sorunlar Ve Sendikal Haklara Olumsuz Etkisi, (Dergipark).
EYRENCİ, Öner, 6356 Sayılı Kanunda Toplu İş Sözleşmesi Türleri.
2. G. Tekinalp -Ü. Tekinalp, Perdeyi Kaldırma Teorisi, R. Poroy'a Armağan, İstanbul 1995,
3. V. Yanlı, Anonim Ortaklıklarda Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılması ve Pay Sahiplerinin Ortaklık Alacaklılarına Karşı Sorumlu Kılınması, İstanbul 2000,
4. G. Antalya, Tüzel Kişilik Perdesinin Aralanması Teorisi, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, I. Uluslararası Ticaret Hukuku Sempozyumu, Tüzel Kişilik Perdesinin Aralanması, TMSF Yayını, 2008.
5. Yargıtay 9.HD. 19.6.2012 tarihli ve 2012/15426 E., 2012/23736 K.
Yargıtay 20. Hukuk Dairesi'nin 05.06.2017 tarihli ve 2017/34731 E., 2017/13394 K.

SERMAYE ŞİRKETLERİNİN İFLASINI İSTEMEME SUÇUNU ETKİN PİŞMANLIK HÜKÜMLERİNİN KALDIRILMASI İŞİĞİNDE İNCELEME

Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 253. maddesinde değişiklik yapılarak madde içeriğinden "etkin pişmanlık hükümlerine yer verilen suçlar ile" ibaresinin çıkarılması nedeniyle özel bir etkin pişmanlık hükmü olan 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 354. Maddesinin uygulanmasını engelliyip engellemediği konusu son zamanlarda Yargıtay'ın ve uygulamanın önemli problemlerinden birisi haline gelmiştir.

İşbu yazının sınırlarını çizmek adına öncelikle suçun genel bir tanımlamasını yapmak ve unsurlarına değinmek doğru olacaktır.

Peki bu bahsettiğimiz suçun ilgili kanun maddesi nedir?

Öncelikle suçumuz İcra İflas Kanunun'da CEZALİ HÜKÜMLER başlığı altında düzenleniyor.

Sermaye şirketlerinin iflasını istemek mecburiyetinde olanların cezası :
Madde 345/a – (Ek: 18/2/1965-538/137 md.; Değişik: 31/5/2005-5358/16 md.)
İdare ve temsil ile görevlendirilmiş kişiler veya tasfiye memurları, 179 uncu maddeye göre şirketin mevcudunun borçlarını karşılamadığını bildirerek şirketin iflasını istemezlerse, alacaklılardan birinin şikâyeti üzerine, on günden üç aya kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Türk Ticaret Kanununa göre sermaye şirketi olarak belirtilen anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler ile kooperatiflerin borca batık

olması halinde bu şirketleri idare ve temsil eden gerçek şahısların bu durumu ticaret mahkemesine bildirerek "doğrudan iflas" talep etmek görevleridir. Bu görevlerini yerine getirmeme halinde bu maddedeki suç işlenmiş olur.

Peki sermaye şirketlerinden ne anlamalıyız? Bu hükümlerle hangi tehlikeler giderilmek isteniyor?

Sermaye şirketleri; anonim şirketler (6102 s. TTK m.329 vd), limited şirketler (6102 s. TTK. M.573 vd), sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler (6102 s. TTK. M.565) dir.

Borca batıklık durumu içinde olan borçlu şirket ya da kooperatifin bu durumdayken normal faaliyetine devam etmesi halinde, vadesi henüz gelmemiş alacaklıların veya borçlu şirketi borca batıklık durumunu bilmeden, ona borç verecek olanların, hakları tehlikeye girebilir. Bu hükümlerle, bu gibi tehlikeler giderilmek istenmiştir.

Sermaye şirketleri ile kooperatifler hakkında böyle bir "özel iflas sebebi" öngörülmesinin bir amacı da, bunlarda sorumluluğun sermaye ile sınırlı olmasıdır. Sermaye şirketi ve kooperatiften alacaklı olan üçüncü kişiler şirket veya kooperatifin malvarlığından alacağını alamadığı takdirde ortaklara başvurma hakları yoktur.

Kanun, sermaye şirketleri ile kooperatifler bakımından, ayrı ve doğrudan doğruya iflas sebebi kabul etmiştir. Mahkeme, şirketin borçlarının, mevcut ve alacakların-

dan fazla olduğunu tespit etmesi halinde; önceden takibe gerek olmadan iflasa karar verilir.

Şirketin "pasifinin aktifinden fazla olduğundan" şüphelenilmesi halinde hazırlanacak bir ara bilançodan, son yılın bilançosundan veya daha sonra yapılacak bir tasfiye bilançosundan şirketin iflasının istenip istenmeyeceği anlaşılabilir. Önemli konu başlıklarımızdan bir tanesi daha olarak kimlerin bildirme mecburiyeti olduğuna da bakmamız gerekmektedir.

Şirketin pasifinin aktifinden fazla olduğunun anlaşılması halinde, şirketi idare ve temsil ile görevlendirilmiş kişiler, yani anonim şirketlerle kooperatiflerde yönetim kurulu, limited şirketlerde müdürler ve şirket tasfiye halinde ise tasfiye memurları durumu derhal yetkili (İİK .m.154) ticaret mahkemesine bildirmek mecburiyetindedirler. Bu şahıslar dışında örneğin, şirket ya da kooperatif ortakları, yönetim kurulu başkan ve üyeleri, yöneticiler iflas talebinde bulunamazlar.

Peki sermaye şirketinin iflasını istememe suçunun oluşması için hangi maddi ve manevi unsurlar gereklidir?

1) Sermaye şirketinin borçlarının aktifinden fazla olması, şirketin mevcut ve alacaklarının, borçlarını karşılamadığının müşteki-alacaklı tarafından ispatlanması gerekir. »

2) İdare ve temsil ile vazifelendirilmiş kimseler veya şirket ya da kooperatif tasfiye halinde ise tasfiye memurları bu durumu bilmelerine rağmen şirketin iflasını talep etmemeleri halinde suçun maddi unsurları oluşur.

Manevi unsurlara bakacak olur isek de, sermaye şirketinin idare ve temsil yetkisine sahip olanlar ya da şirket tasfiye halinde ise, tasfiye memurları şirketin borca batık olduğunu bilmelerine rağmen bilerek ve isteyerek şirketin iflasını talep etmemeleri halinde suçun manevi unsuru oluşur. Yani suç genel kasıtlı işlenir. Şikâyet tarihinden önce, şirket için iflas davası açılması halinde "şirketin iflasını istememe" suçu oluşmayacaktır.

Artık konumuzun temelini de oluşturan Yargıtay kararlarına geçebiliriz. Öncelikle söylemek gerekir ki Yargıtay bu konuda çok istikrarlı kararlar vermekte ancak verdiği kararları zaman zaman kendi içerisinde çelişmektedir.

"02.12.2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6763 sayılı Kanun'un 34. maddesiyle Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 253. maddesinde değişiklik yapılarak madde içeriğinden "etkin pişmanlık hükümlerine yer verilen suçlar ile" ibaresinin çıkarılması nedeniyle özel bir etkin pişmanlık hükmü olan 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 354. maddesinin aynı Kanun'un 345/a maddesinde düzenlenen suç yönünden uzlaşma kurumunun uygulanmasına engel teşkil etmemesi, suçun işlenmesinden sonra fail ile mağdur arasındaki çekişmeyi bir uzlaştırmacının girişimiyle kısa zamanda tarafların özgür iradeleriyle ve adli merciler daha fazla meşgul edilmeden sonuçlandırmayı amaçlayan uzlaşmanın soruşturma ve kovuşturmalarda mutlaka öncelikle uygulanması zorunlu bir maddi ceza ve ceza muhakemesi hukuku kurumu olması ve İcra ve İflas Kanunu'nun 354. maddesinin yerine geçip anılan maddenin uygulanmasını ortadan kaldırmaması karşısında, sanıklar hakkında 6763 sayılı Kanun'un 34. maddesiyle değişik CMK'nın 253, 254. maddelerinin uygulanması zorunluluğu," (19.CD., E. 2015/30980 K. 2017/6758 T. 13.9.2017)

"02.12.2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6763

sayılı Kanun'un 34. maddesiyle Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 253. maddesinde değişiklik yapılarak madde içeriğinden "etkin pişmanlık hükümlerine yer verilen suçlar ile" ibaresinin çıkarılması nedeniyle özel bir etkin pişmanlık hükmü olan 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 354. maddesinin aynı Kanun'un 345/a maddesinde düzenlenen suç yönünden uzlaşma kurumunun uygulanmasına engel teşkil etmemesi, suçun işlenmesinden sonra fail ile mağdur arasındaki çekişmeyi bir uzlaştırmacının girişimiyle kısa zamanda tarafların özgür iradeleriyle ve adli merciler daha fazla meşgul edilmeden sonuçlandırmayı amaçlayan uzlaşmanın soruşturma ve kovuşturmalarda mutlaka öncelikle uygulanması zorunlu bir maddi ceza ve ceza muhakemesi hukuku kurumu olması ve İcra ve İflas Kanunu'nun 354. maddesinin yerine geçip anılan maddenin uygulanmasını ortadan kaldırmaması karşısında, sanık hakkında 6763 sayılı Kanun'un 34. maddesiyle değişik CMK'nın 253, 254. maddelerinin uygulanması zorunluluğu" (19.CD., E. 2015/23935 K. 2017/3889 T. 26.4.2017)

Kararlara baktığımızda Yargıtay istikrarlı bir şekilde kanun maddelerinin birbiriyle çelişmediğini ancak suni bir zorunluluk yarattığını söylemektedir. Fakat kararlarının gerekçesindeki söylemi bu şekilde olmasına rağmen kararların sonuçlarını değerlendirdiğimizde sürekli iki kanun maddesi arasında aynı tercihi yaptığını ve zımnen CMK hükümlerini asla uygulamadığı bir yol izlediğini söylemek yanlış olmayacaktır.

Sonuç olarak, İcra ve İflas Kanunu'nun 345/a maddesindeki "sermaye şirketlerinde iflası istememe suçu" şikâyete tabi bir suç olması sebebiyle CMK md.253 gereği uzlaştırma kurumu kapsamındadır ve İİK md. 354'ün, İİK 345/a maddesi bakımından da uygulama alanı bulan özel bir etkin pişmanlık hükmü niteliğinde olması, sermaye şirketlerinde iflası istememe suçunun uzlaştırma kapsamında olmasına engel değildir.

Zira yukarıda ayrıntısıyla yer verildiği üzere, 6763 sayılı yasa ile 5271 sayılı CMK'nın 253-(3) fıkrasındaki "etkin pişmanlık hükümlerine yer verilen suçlar ile" ibaresi madde metninden çıkarılmış, etkin pişmanlık hükümlerinin uygulandığı şikâyete tabi suçlar uzlaştırma kapsamına dâhil edilmiştir.

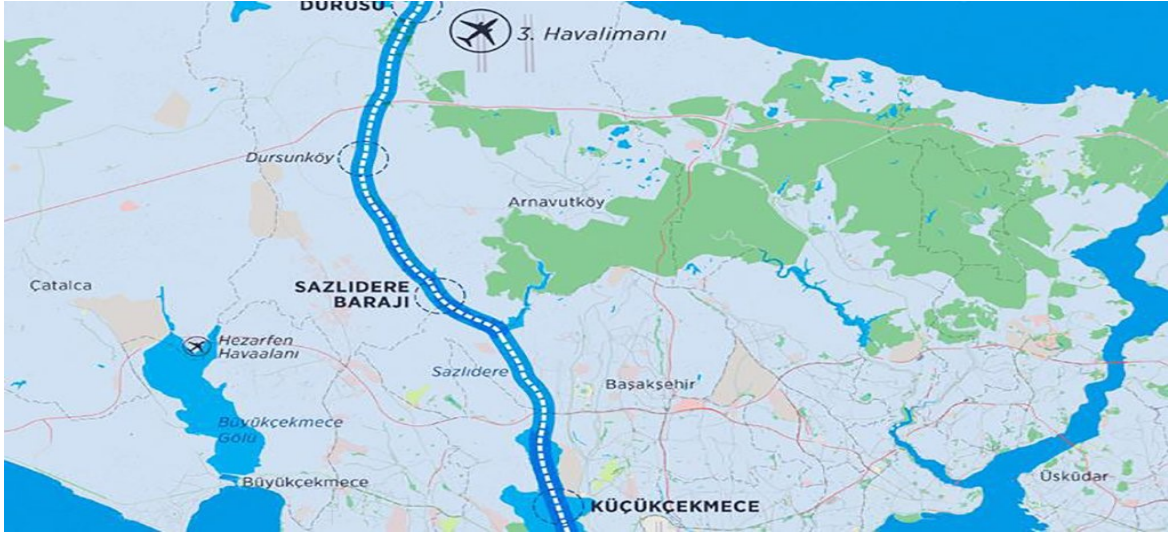
Bu konuda ısrarla vurgulanması gereken husus iki maddenin birbiriyle çelişmediğinin Yargıtay söylemleri ile dahi görülmesi ve CMK hükümlerinin de olaylara uyduğu şekliyle İİK maddesiyle çelişmediği ölçüde kullanılabilmesi gereklidir.

Detaylı Bilgi İçin;
Stajyer Avukat
Çağrı Kızıldere
c.kizildere@ozgunlaw.com

Kaynakça:

1. İcra İflas Suçları Disiplinsizlik Eylemleri ve Yargılama Usûlü (Mehmet Coşkun)
2. İcra ve İflas Suçları (Mehmet Kürtül)
3. İstanbul Barosu Dergisi
4. İcra Suçları (Dr. Mehmet Günay)

KANAL İSTANBUL PROJESİ ÇED RAPORU VE HUKUKİ SÜREÇ

Çevresel Etki Değerlendirmesi ; gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesi, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmaları ifade eder. Bu sayede çevreye önemli derecede zarar verebilecek nitelikte projelerin faaliyete girmeden engellenmesi amaçlanır ve Anayasa Madde 56'daki Çevre Hakkı ve Çevre Kanunu'nun uygulanması sağlanır. Çevresel Etki Yönetmeliği'ne tabi projeler ikiye ayrılır :

Ek-1'de yer alan projeler için Çevre Etki Değerlendirme Raporu alınması zorunlu iken Ek-2'deki seçme eleme kriterine tabi projeler için 'çevresel etki değerlendirmesi gereklidir' veya 'gerekli değildir' kararı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından verilir. Yapılan değerlendirmeler dikkate alınarak projenin çevre üzerindeki olumsuz etkileri ve alınacak önlemler ile ilgili mevzuat ve bilimsel esaslara göre kabul edilir düzeyde olduğu , çevre açısından sakınca olmadığı kanaatine varıldığında 'ÇED gerekli değildir' kararı verilir. Böylece proje uygulanmaya başlanabilir. Ancak Bakanlık 'ÇED gereklidir' kararı alırsa çevresel etkilerin daha detaylı inceleneceği , özel formatta hazırlanacak bir 'Çevre Etki Değerlendirmesi Raporu' hazırlanır.

Bu kapsamda İstanbul ili , Avcılar , Küçükçekmece , Başakşehir ve Arnavutköy ilçeleri güzergahında yaklaşık 45 km uzunlukta , 20,75 m derinlikte ve 275 m genişlikte bir Kanal açılmasına dair 'Kanal İstanbul

Projesi' hazırlanmıştır. Bu projede amaç olarak İstanbul Boğazı'nın tarihi yapısının korunması, Boğaz trafiğinin hafifletilmesi , gemi seyir emniyetinin daha yüksek sağlanması gösterilmiştir. Kanal İstanbul projesi işbu yönetmeliğin Ek-1'deki projelerinden olan 'Suyolları, limanlar ve tersaneler' kapsamında. Proje kapsamında tesis edilmesi planlanan beton santralleri, kıyı dolguları ve dip taraması faaliyetleri ise Ek-2 kapsamındadır. Bu proje için Çınar Mühendislik tarafından son şekli verilmiş Kanal İstanbul Projesi (Kıyı yapıları [Yat Limanları , Konteyner Limanları ve Lojistik Merkezler], Denizden Alan Kazanımı, Dip Taraması, Beton Santralleri Dahil) ÇED Raporu 23.12.2019 tarihinde halkın görüşlerini almak üzere yayınlanmıştır.

Yönetmelik uyarınca incelenip son şekli verilen ÇED raporu halkın görüş ve önerilerini almak üzere Bakanlık ve/veya Valilik tarafından internet sitesinde ilan olur ve 10 gün halkın görüşüne açılır. Bu süreçte Kanal İstanbul ÇED raporu ile alakalı beyan ve itirazları içerir dilekçeler sunulmuştur. Projeye, büyük çevre sorunlarına neden olacağı ve diğer birçok olumsuz etkisi bulunacağı gerekçeleriyle itirazlar gerçekleştirilmiştir. Bu projenin kapsamı çok geniş olduğundan önemli bir coğrafi bölgeyi etkileyecek, ülkesel hatta kıtasal problemlere neden olacaktır.

Öncelikle raporda belirtildiği üzere projenin uygulanacağı alan Deprem bölgeleri üzerindedir. Proje kapsamında bölgede yapılaşma ve nüfusun da artacağı düşünülürse önemli can ve mal kaybı yaşanma tehlikesi bulunmaktadır. Ayrıca proje ile devlet orman alanları, doğal ve arkeolojik sit alanları, tabiat parkları, milli parklar ,

sulak alanlar vb. koruma alanları yok olacaktır. Proje alanı boyunca orman, mera , akarsu , deniz ekosistemleri zarar görecektir, olumsuz etkilenecektir. İstanbul ve Marmara bölgesinin önemli su kaynakları Terkos gölü ve Sazlidere barajının devre dışı kalmasıyla önemli bir su problemi ve kıtlığıyla karşı karşıya kalınacaktır. Ayrıca bu proje Marmara denizi ve Karadeniz'in doğal dengesinde problemler yaratacaktır.

Raporda Kanal İstanbul Projesinin uygulanma güzergahındaki taşınmazların kamulaştırılacağı ve sorunların İmar Kanunu'na göre çözüleceği açıklamaları vardır. Ancak bu güzergah büyük bir alanı kapsamaktadır ve buradaki birçok taşınmaz malikleri açısından mülkiyet hakkı ihlalleri ortaya çıkacaktır.

ÇED Raporunda proje güzergahının 7 yılda tamamlanacağı belirtilmiştir. Bu uzun süreçte hem çevre hem insan yaşamı olumsuz etkilenecektir. Raporda da sürecin tüm aşamaları boyunca toz, kirli hava, sera gazlarının emisyonuna etkide bulunacağı belirtilmiştir. Yine tespiti yapıldığı üzere topoğrafik yapı değişecek, tarım faaliyetleri olumsuz etkilenecektir.

Dolayısıyla proje kapsamında olumsuz etkiler saymakla bitmemektedir. Ayrıca rapor kapsamında olumsuz etkiler için alınacak önlemlerinde yeterli ölçüde olmayacağı açıktır. Süreç ve çalışmalar incelendikten sonra komisyon toplanır ve halkın görüşü de dikkate alınarak tamamlanan Nihai Rapor 5 gün içinde Bakanlığa sunulur ve Bakanlık tarafından 'olumlu veya olumsuz kararı' veri- »

lir. Projenin çevreye olumsuz etkisi alınacak önlemler sonucu mevzuat, bilimsel esaslara göre kabul edilebilir düzeyde bulunduğu 'ÇED olumlu kararı' verilir. Ancak olumsuz etkiler nedeniyle gerçekleştirilmesinde sakınca bulursa Bakanlık 'ÇED olumsuz kararı' verir.

Bu aşamada halkın görüş ve itirazlarının dikkate alınması gereklidir. Zira Yönetmelik madde 4 hükmü uyarınca halkın görüş ve önerilerinin dikkate alınmaması ya da değerlendirilmemesi Bakanlığın kararının yönetmeliğe aykırı olması anlamına gelecektir.

Çevresel Etki Yönetmeliği'ne tabi projeler için Bakanlık'tan ÇED gerekli değildir veya ÇED olumlu kararı alınmadıkça bu projelere başlanamaz, bu projelerle ilgili teşvik, onay, izin, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez. ÇED olumlu kararı proje için ön şart kabul edilmiştir. Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu 2008/1393 E. , 2009/1531 K. sayılı 07/05/2009 tarihli karar bu duruma örnektir :

'Enka Enerji Üretim A.Ş. tarafından İzmir İli, Aliağa İlçesinde kurulması planlanan termik santral için 6.3.2008 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu kararının iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılan davada yürütmenin durdurulmasının talebinin reddine itiraz edilmesi üzerine Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu önüne gelen uyuşmazlıkta ÇED Olumlu Kararı ya da ÇED Gerekli Değildir Kararı alınmaksızın üretim lisansı verilmesini hukuka aykırı bulmuştur.'

Dolayısıyla Kanal İstanbul Projesi'ne olumsuz kararı verilmesi durumunda bu projelerle ilgili teşvik,onay , izin, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez. Ancak aksi takdirde yani Bakanlığın ÇED olumlu kararı vermesi üzerine işletilecek hukuki süreç 'yürütmenin durdurulması istemli Bakanlık Kararı'nın iptali için dava' yoluna gidilmesidir.

ÇED Olumlu veya Olumsuz Kararlarına karşı Çevre Kanunu'nda düzenleme olmadığından İdari Yargılama Kanunu uyarınca 60 günlük süre içinde iptal davası açmak gereklidir.Bu süre yazılı bildirim yapıldığı tarihten itibaren başlar. Menfaati ihlal edilen kişi için ne zaman başlaya-

cağı ise tartışmalıdır. Dava süresinin tebliğ edilmeyen işlemler için öğrenildiği tarihten itibaren başlayacağı kabul edilmektedir. ÇED Olumlu ve Olumsuz Kararı da halka ilan olunan bir idari işlem olduğundan dava açma süresi ilgilinin bu kararı öğrendiği tarihi izleyen günden başlaması gerekir.

ÇED Olumlu kararı sonrası yatırım artık uygulanmaya başlayacağı için bu dava yürütmenin durdurulması talepli açılır. İdari Yargılama Usulü Kanunu uyarınca ; Danıştay veya İdare Mahkemesinde karara karşı dava açılması yürütmeyi durdurmaz. İdari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkansız zararlar doğacak olması ve açık hukuka aykırılık bulunması halinde mahkeme yürütmenin durdurulması kararı verebilir. Kanal İstanbul Projesine başlanması halinde geri dönülmez, telafisi güç zararların doğacağı ve olumlu karar çıkması halinde bu kararın çevresel etkiler, zararlar gözardı edilip verildiğinden hukuka aykırılık açık olacaktır. Dolayısıyla bu kapsamda yürütmenin durdurulması talepli bu davanın açılması gerekmektedir. Çünkü Bakanlık tarafından olumlu karar verildiğinde yatırıma başlanmak için harekete geçilecek ve zararlar oluşacaktır.

Çevreye verilecek zararlar ve yukarıda sayılan olumsuz etkiler dikkate alınmayıp Bakanlık tarafından olumlu karar verilmesi durumunda bu kararın iptali gerekmektedir. Bu konu ile alakalı Danıştay Kararları'na bakacak olursak ;

"..Anayasa'nın 56. maddesinde, "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve

vatandaşların ödevidir." hükmü yer almaktadır.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 1. maddesinde, Kanun'un amacının, bütün canlıların ortak varlığı olan çevrenin, sürdürülebilir çevre ve sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda korunmasını sağlamak olduğu belirtilmiş, "Tanımlar" başlıklı 2. maddesinde, "Çevresel Etki Değerlendirmesi" terimi, gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknolojik alternatiflerin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmalar olarak tanımlanmıştır.

Anılan Kanun'un 10. maddesinde ise, gerçekleştirmeyi plânladıkları faaliyetleri sonucu çevre sorunlarına yol açabilecek kurum, kuruluş ve işletmeler, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu veya proje tanıtım dosyası hazırlamakla yükümlü oldukları ve "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı" veya "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı" alınmadıkça bu projelerle ilgili onay, izin, teşvik, yapı ve kullanım ruhsatı verilemeyeceği; proje için yatırıma başlanamayacağı ve ihale yapılamayacağı kurala bağlanmıştır. Bu kurala dayanılarak yürürlüğe konulan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nde ise, Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) sürecinde uyulacak idarî ve teknik usul ve esaslar düzenlenmiştir.

...Anayasa'nın 56. maddesi ve aktarılan düzenlemelerin birlikte değerlendirilmesinden, herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkının bulunduğu, çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemenin Devletin ve vatandaşların ödevi olduğu Anayasa'da açıkça belirtildiğine, Çevre Kanunu ile bu konuda gerekli düzenlemelere yer verildiğine ve Elektrik Piyasası Kanunu ile yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreye uyumlu bir şekilde üretilmiş elektriğin tüketicilerin kullanımına sunulması amaçlandığına göre, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun bu konularda yapılan lisans başvurularını çevre mevzuatı yönünden de incelemesinin zorunlu olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Dolayısıyla, davaya konu projenin "çevreye uyumlu" olup olmadığı, çevre mevzuatı açısından zorunlu olan "ÇED Olumlu Kararı" veya "ÇED Gerekli »

Değildir Kararı" alınmasına ilişkin yasal sürecin tamamlanmasının, üretim lisansı verilmeden önce bir "ön şart" olarak kabul edilmesi ve bu ön şartın lisans verilmeden önce aranması gereklidir. (Danıştay 13. D. 2015/151 E. 2017/3253 K. 22.11.2017 T.)

"...Bu durumda; diğer koruma alanlarına kıyasla daha esnek koruma tedbirlerine yer verilen uzun mesafeli koruma alanında dahi kurulması mümkün olmayan dava konusu katı atık bertaraf tesisi için verilen Çevresel Etki Değerlendirmesi olumlu kararında hukuka uygunluk, İdare Mahkemesince aksi yönde verilen kararda hukuki isabet görülmemiştir.

Öte yandan; dava konusu alanda kurulması planlanan katı atık bertaraf tesisi ile ilgili İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından olumlu görüş verilmiş olması veya söz konusu bertaraf tesisinin alınacak önlemlerle çevreye zarar vermesinin engellenebileceği gibi hususların da, mevzuat hükümlerine aykırılığı ortadan kaldırmayacağı açıktır. Açıklanan nedenlerle, Sakarya 2. İdare Mahkemesinin 23/05/2012 günlü, E:2011/643, K:2012/510 sayılı kararının bozulmasına, dosyanın Mahkemesine gönderilmesine, 15/09/2015 tarihinde oybirliğiyle karar verildi..." (Danıştay 14.HD , 2014/8970, 2015/6477 K. , 15.09.2015 T.)

"... Türkiye'nin en önemli sulak alanlarından biri olan ve Uluslararası RAMSAR Sözleşmesi ile koruma altına alınan Uluabat Gölü ve Deltasında göçmen kuş yollarının güzergahı üzerinde olduğu, Uluabat Gölü; Anado-

lu'ya kuzey-batıdan giren kuş göç yolu üzerinde bulunması nedeni ile bünyesinde yüksek miktarda kuş barındırması, çok zengin flora ve faunaya sahip bir sulak alan olması nedeniyle son yıllarda tüm dikkatleri üzerine çektiği, dava konusu tesisin, Uluabat Gölüne kuş uçuşu 12 km. mesafede olduğu, dava konusu Çimento Fabrikası önerisine en yakın yerleşim olan Inegazi köyünün mevcut sınırlarına 375 m. mesafede olacağı, bu tesiste yakın çevreden alınacağı belirtilen kalker mermer ocaklarının dekapaj atıkları için kullanılacak araçların köy ve civarındaki kullanımının bir zorunluluk olduğu, bu malzemelerin köyün çevresindeki yolları kullanması durumunda ise nakliye sırasında oluşacak tozmadan kaynaklanacak partikül madde emisyonları, araçlardan oluşacak emisyonlar, araç kaynaklı gürültü kirliliği gibi konulara ÇED raporunda değinilmediği, dava konusu işletmenin yapılması durumunda A1 Köyü (Mahallesi) çevre ve insan sağlığı açısından geri dönülemez etkilere maruz kalacağı, söz konusu çimento fabrikasına çimentonun ana hammaddelerinden biri olan kilin taşınması için, 20 tonluk kamyonlarla taşıma yapılması durumunda yılda yaklaşık 20.000, günde 55 araçlık trafik yükü oluşacağı, bu trafik yükü ulaşımın sağlanacağı yol güzergahında önemli bir yük getireceği, sadece kil nakil sırasında oluşacak tozmadan kaynaklanacak partikül madde emisyonları, araçlardan oluşacak emisyonlar, araç kaynaklı gürültü kirliliği gibi etkenler göz önüne alındığında, orman alanları içinden geçecek yollarla söz konusu sanayi tesisine erişimin doğal yapı üzerinde olumsuz etkiler ortaya çıkaracağına açık olduğu...

....Uygulama İmar planının, planlama ilke ve esasları ile şehircilik ilkeleri,

mevzuat ve kamu yararı yönünden hukuka uyarlık bulunmadığından, aksi yönde verilen mahkeme kararında hukuki isabet görülmemiştir..."

(İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. Daire, 2018/1569 E. , 2019/666 K.,27.03.2019 T)

Kısacası günümüzde bozulan ve kirlenen çevrenin eski haline gelmesi çok zor bazen imkansızdır. Dolayısıyla olumsuz etkiler baştan dikkate alınmalı ve projeler bu kapsamda uygulanmalıdır. Zaten Çevre Kanunu , ÇED Yönetmeliği'nin de amacı budur. Yatırım faaliyetleri doğayı tahrip etmeden ve çevreyi kirlilemeden faaliyete geçmeli eğer geri dönülmez sonuçlar doğuracaksa hiç uygulanmaya konmamalıdır. Bu süreçte hem Bakanlık hem yargı kararlarında halkın görüşlerinin de dikkate alınması önem arz eder.

Detaylı Bilgi İçin;
Stajyer Avukat
Merve Yıldırım
m.yildirim@ozgunlaw.com

Kaynakça:

1. Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği
2. Erol,Ömer Faruk , Çevre Kanununa Göre Çevresel Etki Değerlendirmesi Yüksek Lisans Tezi, İstanbul , 2012
3. Alica, Süheyla Suzan , Çevresel Etki Değerlendirmesinin Yargı Kararları Çerçevesinde İrdelenmesi, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.25,Y.2011

Avukat Dr. Özgün Öztunç tarafından 2001 yılında kurulan ve 2015 yılında Legal500 listesinde yer alan Özgün Hukuk Bürosu'nun, 10 avukat, 3 stajyer avukat, 1 yeminli mütercim tercüman, 1 muhasebe, 1 yönetici asistanı ve 5 destek personel olmak üzere yirminin üzerinde personeli bulunmaktadır.

Alanında uzman avukatlardan oluşan ekibi ile faaliyet gösteren Özgün Hukuk Bürosu, ulusal ve çok uluslu şirketlere hizmet vermektedir. Bu kapsamda, müvekkillerin ihtiyaçlarına olabilecek en kısa zamanda cevap verebilecek organizasyon yapısı kurulmuş olup, temel prensip müvekkillerin kıdemli avukat kadrosuyla her zaman iletişim kurulabilmesi ve her konuda bilgi sahibi olmasının sağlanmasıdır.

Bankacılık ve finans, eğitim, sağlık, otomotiv, kimya ve savunma, teknoloji, enerji, maden, inşaat ve gayrimenkul sektörleri başta olmak üzere değişik iş ve ticaret sektörlerinde faaliyet gösteren kurumsal müvekkillere ve sivil toplum kuruluşlarına hizmet veren Özgün Hukuk, tüm müvekkilleri ile bir iş ortağı titizliği ile çalışmayı prensip edinmiştir.

Özgün Hukuk Bürosu, Türkiye'nin önde gelen finans kurum ve kuruluşlarına, şirketlere ve şahıslara Türkiye'de ve yurtdışında alacak tahsilatı konusunda hukuki hizmet sağlamaktadır. Bu kapsamda yurtdışına kaçırılan malvarlıklarının mal varlığı araştırması yapılarak tespit edilmesi ve alacağın bu yolla tahsil edilmesi hususunda hukuki hizmet verilmektedir.

Özgün Hukuk Bürosu alacak tahsilatı konusunda dünya çapında bir organizasyon olan "European Collectors Association (ECA)" üyesi olup, gerek Türkiye'de gerekse yurtdışında alacak tahsilatı konusunda müvekkillerine hukuki hizmet sunmaktadır. Ayrıca, İngiltere, Belçika, Fransa, İspanya ve İtalya'dan avukatlar tarafından Kasım, 1988'de kurulan ve Avrupa'nın ilk birleşik uluslararası hukuk uygulaması olan PLG International Lawyers'ın tek Türk üye hukuk bürosudur.

*Sülün Sok. No:8 34330 1.Levent Beşiktaş / TURKEY
Phone : +90 212 356 3210(pbx) / +90 212 325 2307(pbx)
Fax : +90 212 356 3213
E-mail : info@ozgunlaw.com
İnternet sitesi: www.ozgunlaw.com*

Bizi Takip Edin!

